

การศึกษาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา
สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดตราด จันทบุรี และระยอง
A STUDY OF THE ADMINISTRATION OF THE STUDENT SUPPORT SYSTEM
IN SCHOOLS UNDER THE LOCAL ADMINISTRATIVE ORGANIZATIONS
IN TRAT, CHANTHABURI AND RAYONG PROVINCES

วิทยานิพนธ์
ของ
กรรณสพร ผ่องมาศ

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

กุมภาพันธ์ 2561

การศึกษาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา
สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดตราด จันทบุรี และระยอง
A STUDY OF THE ADMINISTRATION OF THE STUDENT SUPPORT SYSTEM
IN SCHOOLS UNDER THE LOCAL ADMINISTRATIVE ORGANIZATIONS
IN TRAT, CHANTHABURI AND RAYONG PROVINCES

วิทยานิพนธ์
ของ
กรรณสพร ผ่องมาศ

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

กุมภาพันธ์ 2561

ใบรับรองวิทยานิพนธ์

เรื่อง

การศึกษาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
ของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ในจังหวัดตราด จันทบุรี และระยอง

A Study of the Administration of the Student Support System in Schools under the Local
Administrative Organizations in Trat, Chanthaburi and Rayong Provinces

กรรณสพร ผ่องมาศ

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ประธานสอบวิทยานิพนธ์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สายสุดา ประเสริฐภักดิ์)

ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุรีย์มาศ สุขกสิ)

กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

(รองศาสตราจารย์อัมพวัน ประเสริฐภักดิ์)

กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

(อาจารย์ ดร.กวนล บัวบางพลุ)

ได้รับอนุมัติจากมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ผู้ช่วยอธิการบดี

(อาจารย์ ดร.วิวัฒน์ เพชรสุศรี)

วันที่ 13 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2561

กรณีศึกษา ผ่องมาศ. (2561). การศึกษาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา
สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดตราด จันทบุรี และระยอง. วิทยานิพนธ์
ค.ม. (การบริหารการศึกษา). จันทบุรี : มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุริย์มาศ สุขกสิ กศ.ด. (การบริหารการศึกษา)	ประธานกรรมการ
รองศาสตราจารย์อัมพวัน ประเสริฐภักดิ์ ศศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว)	กรรมการ

บทคัดย่อ

ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ในการส่งเสริมพัฒนา
ป้องกันและแก้ไขปัญหให้กับนักเรียน เพื่อให้ นักเรียนทุกคน ได้รับการดูแลช่วยเหลือจาก
ครูประจำชั้นครูที่ปรึกษาอย่างทั่วถึง โดยมีผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงานและองค์กร ที่เกี่ยวข้องเข้ามา
มีส่วนร่วมแต่จากการดำเนินงานที่ผ่านมา ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนยังขาดประสิทธิภาพ
ความเข้มแข็ง และยังขาดความร่วมมือจากเครือข่ายที่จริงจัง ซึ่งสาเหตุดังกล่าว ผู้วิจัยจึงศึกษา
และเปรียบเทียบการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดตราด จันทบุรี และระยอง จำแนกตามสถานภาพ และขนาดของสถานศึกษา
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนสังกัดองค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดตราด จันทบุรี และระยอง กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเทียบ
กลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) และสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน
จำนวน 317 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า
5 ระดับ ได้ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.34-0.75 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.93 สถิติที่ใช้
ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test)
การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และตรวจสอบความแตกต่างเป็นรายคู่
โดยวิธีการตรวจสอบความแตกต่างของเชฟเฟ (Scheffe')

ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดองค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดตราด จันทบุรี และระยอง โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก
2) ผลการเปรียบเทียบการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดตราด จันทบุรี และระยอง จำแนกตามสถานภาพ โดยรวมแตกต่างกัน
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เพราะผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีตำแหน่งต่างกัน

ย่อมมีภารกิจการปฏิบัติหน้าที่ต่างกัน ผู้บริหารเป็นผู้ที่มีหน้าที่และบทบาทสำคัญในฐานะผู้นำ ส่วนครูผู้สอนเป็นผู้ปฏิบัติ จึงทำให้การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแตกต่างกัน และ 3) ผลการเปรียบเทียบการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดตราด จันทบุรี และระยอง จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เพราะสถานศึกษาแต่ละแห่งมีการบริหารจัดการศึกษาตามบริบทขนาดและความพร้อมของสถานศึกษา สถานศึกษานขนาดกลางและขนาดใหญ่ย่อมมีบุคลากรและความพร้อมในการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน อย่างเป็นกระบวนการได้ดีกว่าสถานศึกษานขนาดเล็ก จึงทำให้การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแตกต่างกัน

คำสำคัญ : ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

Kansaporn Pongmat. (2018). **A Study of the Role of Management in the Student Support System in Schools under the Local Administrative Organizations in Trat, Chanthaburi and Rayong Provinces.** Thesis M.Ed. (Educational Administration). Chanthaburi: Rambhai Barni Rajabhat University.

Thesis Advisors

Assistant Professor Sureemas Sukkasi Ed.D. (Educational Administration) Chairman
Associate Professor Ampawan Prasertphak Member
M.A. (Educational Psychology and Guidance)

Abstract

The student support system is very important. It was designed to help students overcome various problems. Students are able to seek help from classroom teachers, consultants, parents, community agencies and organizations. However, this support system has been ineffectual due to a lack of networking cooperation among the participating organizations. For this reason, the researcher wanted to study and compare the role of management in the student support system in schools, classified by status and school size, under local administrative organizations in Trat, Chanthaburi and Rayong Provinces. Based on Krejcie and Morgan's table, the sample used in this research included 317 school administrators and teachers from schools under local administrative organizations in Trat, Chanthaburi and Rayong Provinces. The instrument for data collection was a constructed 5- rating scale questionnaire which had a discrimination of between 0.34 and 0.75 and a reliability of 0.93. The data were analyzed using percentage, arithmetic mean, standard deviation, t-test, One-way analysis of variance (one-way ANOVA), and Scheffe's comparison test.

The results showed that: 1) the role of management in the student support system in schools under local administrative organizations in Trat, Chanthaburi and Rayong Provinces, overall and in each aspect was at the high level, 2) the comparative results of the role of management in the student support system, when classified by status, was statistically significantly different at the .05 level overall. Since administrators have the role of leadership and teachers the role of practitioner, they naturally approach the management of the student support system differently, and 3) the role of management in the student support system in schools, when classified by school size,

was statistically significantly different at the .05 level overall. The size of the school and available staff are essential factors in determining the scope of the management of the student support system. The larger the school, the more readily they can provide the necessary personnel. The smaller the school, the more difficult it becomes to adequately manage the system efficiently.

Key word: Student Supporting System.

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลือ ให้คำแนะนำอย่างดียิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุริย์มาส สุขกสิ ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์อัมพวัน ประเสริฐภักดิ์ กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ตรวจแบบสอบถามที่กรุณาให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการจัดทำเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลและขอขอบคุณผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดตราด จันทบุรี และระยอง ที่กรุณาให้ความร่วมมือตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี รวมทั้งบุคคลอื่น ๆ ที่ได้ให้การสนับสนุนและช่วยเหลือให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี

กรรณสพร ผ่องมาศ

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ.....	1
	ความเป็นมา.....	1
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
	ประโยชน์ของการวิจัย.....	3
	ขอบเขตในการวิจัย.....	4
	นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
	กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6
	สมมุติฐานในการวิจัย.....	7
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
	การบริหาร.....	8
	ความหมายของการบริหาร.....	9
	ความสำคัญของการบริหาร.....	9
	การบริหารสถานศึกษา.....	10
	ความหมายของการบริหารสถานศึกษา.....	10
	ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา.....	11
	กระบวนการการบริหารสถานศึกษา.....	12
	ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน.....	14
	ความหมายของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน.....	14
	ประโยชน์ของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน.....	16
	วัตถุประสงค์ของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน.....	19
	องค์ประกอบของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน.....	20
	นโยบายการบริหารสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดตราด จันทบุรี และระยอง.....	27
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	30
	งานวิจัยต่างประเทศ.....	30
	งานวิจัยในประเทศ.....	31

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
3	วิธีการดำเนินวิจัย.....	34
	การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	34
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	35
	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	36
	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	36
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	37
4	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	40
	สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	40
	การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	40
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	41
5	สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	53
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	53
	วิธีดำเนินการวิจัย.....	53
	สรุปผลการวิจัย.....	55
	อภิปรายผล.....	55
	ข้อเสนอแนะ.....	58
	บรรณานุกรม.....	59
	ภาคผนวก.....	65
	ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ.....	66
	ภาคผนวก ข หนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย.....	68
	ภาคผนวก ค แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	76
	ภาคผนวก ง ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม.....	82
	ภาคผนวก จ ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม.....	87
	ประวัติย่อผู้วิจัย.....	90

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา.....	36
2 จำนวนและร้อยละของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดตราด จันทบุรี และระยอง จำแนกตามสถานภาพและขนาดของสถานศึกษา.....	41
3 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันดับที่ และระดับการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดตราด จันทบุรี และระยอง โดยรวมและรายด้าน.....	42
4 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันดับที่ และระดับการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดตราด จันทบุรี และระยอง ด้านรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยรวมและรายข้อ.....	43
5 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันดับที่ และระดับการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดตราด จันทบุรี และระยอง ด้านการคัดกรองนักเรียน โดยรวมและรายข้อ.....	44
6 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันดับที่ และระดับการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดตราด จันทบุรี และระยอง ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน โดยรวมและรายข้อ.....	45
7 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันดับที่ และระดับการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดตราด จันทบุรี และระยอง ด้านการป้องกันและแก้ปัญหา โดยรวมและรายข้อ.....	46
8 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันดับที่ และระดับการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดตราด จันทบุรี และระยอง ด้านการส่งต่อ โดยรวมและรายข้อ.....	47
9 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดตราด จันทบุรี และระยอง จำแนกตามสถานภาพ โดยรวมและรายด้าน.....	48

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
10 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ สถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดตราด จันทบุรี และ ระยอง จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยรวมและรายด้าน.....	49
11 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ สถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดตราด จันทบุรี และ ระยอง จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยรวม.....	50
12 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ สถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดตราด จันทบุรี และ ระยอง จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล.....	51
13 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ สถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดตราด จันทบุรี และ ระยอง จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ด้านการป้องกันและการแก้ปัญหา.....	51
14 การหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามการศึกษาการบริหารระบบ ดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น ในจังหวัดตราดจันทบุรี และระยอง.....	83
15 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเกี่ยวกับการศึกษา การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดตราด จันทบุรี และระยอง.....	88

สารบัญภาพประกอบ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมา

ปัจจุบันโลกได้มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งในด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อมก่อให้เกิดความเจริญก้าวหน้าในทุก ๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ สังคมและเทคโนโลยี ดังนั้นประเทศไทยจึงเล็งเห็นความสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญที่ทำให้ประเทศพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพ การศึกษาจึงเป็นรากฐานของการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคน นอกจากนี้การศึกษายังเป็นกระบวนการพัฒนาชีวิตคน สังคม ให้มีคุณภาพ เจริญอกงามซึ่งจะเป็นปัจจัยที่สำคัญในการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน สามารถพึ่งพาตนเองได้และสามารถแข่งขันได้ในระดับนานาชาติ การพัฒนาคนให้มีคุณภาพนั้นจำเป็นต้องมีหน่วยงานหรือสถาบันต่าง ๆ ในสังคม เข้ามารับผิดชอบและสถาบันที่มีความสำคัญทางการศึกษาสถาบันหนึ่งก็คือสถานศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ. 2553 : 39) ดังนั้นสถานศึกษาจึงต้องหาวิธีจัดการกระบวนการทางการศึกษา เพื่อพัฒนานักเรียนทุกด้าน นอกจากการจัดหลักสูตรพัฒนาการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความรู้ความสามารถแล้ว การป้องกันและการช่วยเหลือแก้ไขต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับนักเรียน ก็เป็นสิ่งสำคัญประการหนึ่งในการพัฒนา ในสภาพของสังคมยุคการสื่อสาร ไร้พรมแดน ต้องยอมรับว่ามีความเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วมากในการดำเนินชีวิต การสื่อสาร เทคโนโลยีต่าง ๆ ซึ่งนอกจากจะส่งผลทางความเจริญรุ่งเรืองแล้ว ยังมีผลกระทบก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ มากมาย เช่น ปัญหาครอบครัว ปัญหาเศรษฐกิจ ปัญหาการแข่งขันกันในรูปแบบต่าง ๆ รวมทั้งปัญหายาเสพติดที่รุนแรง ปัญหาเหล่านี้ก่อให้เกิดความเครียด ความทุกข์ ความวิตกกังวล มีการปรับตัวไม่เหมาะสม ซึ่งเป็นผลเสียต่อสุขภาพจิตและสุขภาพกายของทุกคนที่เกี่ยวข้อง ผู้เรียนส่วนใหญ่เป็นวัยรุ่น ซึ่งจัดเป็นวัยวิกฤติ เนื่องจากเป็นวัยที่มีภาวะอารมณ์แปรปรวนสูง วุฒิภาวะทางอารมณ์ไม่สมบูรณ์ มีความสับสนในการวางบทบาทของตนเองในสังคม ขาดทักษะและประสบการณ์ในการเผชิญกับปัญหา เกิดความวิตกกังวลเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของร่างกายและเกิดความสับสนในการปฏิบัติตนต่อเพื่อนจึงมีพฤติกรรมและการแสดงออกที่ไม่เหมาะสม เป็นต้นว่า แต่งกายผิดระเบียบ กระด้างกระเดื่อง ไม่มีสัมมาคารวะ เหม่อลอย เก็บตัว เชื่องซึม พุดจาก้าวร้าวไม่สุภาพ โต้เถียง เลียงดั่ง เอะอะ ซึ่งปัญหาเหล่านี้ถ้าไม่ได้รับการป้องกัน และแก้ไขอย่างเหมาะสม อาจก่อให้เกิดปัญหาที่รุนแรงในอนาคตได้ (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. 2552 : 5)

การนำระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเข้าสู่สถานศึกษาจึงมีความจำเป็นและมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ในการส่งเสริม พัฒนา ป้องกันและแก้ไขปัญหาให้กับนักเรียน เพราะเป็นการดำเนินงาน

ที่มีประสิทธิภาพระบบหนึ่งที่กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และกระทรวงสาธารณสุข โดยกรมสุขภาพจิตได้ร่วมกันวางรากฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพนักเรียน ได้กำหนดนโยบายให้สถานศึกษาทุกแห่งในสังกัด สามารถดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้ นักเรียนทุกคน ได้รับการดูแลช่วยเหลือจากครูประจำชั้นครูที่ปรึกษา อย่างทั่วถึง โดยมีผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงานและองค์กร ที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วม เนื่องจากเป็น การดำเนินงานที่มีขั้นตอนชัดเจน พร้อมทั้งมีวิธีการและเครื่องมือที่มีมาตรฐาน คุณภาพและมีหลักฐาน การทำงานที่ตรวจสอบได้ โดยมีครูประจำชั้น ครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลัก ในการดำเนินงานและ บุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา อันได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน ผู้บริหารและครู ทุกคน ฯลฯ มีส่วนร่วมต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียน ทุกคนให้เติบโตอย่างมีคุณภาพ สามารถดำรงชีวิตอย่างมีความสุขในสังคมเป็นระบบที่มีกระบวนการ ที่ชัดเจน ประกอบด้วย การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมพัฒนา นักเรียน การป้องกันและแก้ไขปัญหาและการส่งต่อ ดังนั้นจึงต้องอาศัยความร่วมมือจากบุคคลและ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องใน การดำเนินงาน เพื่อให้กระบวนการทำงานเป็นระบบมีความชัดเจนและส่งผล ให้ประสบความสำเร็จและนำไปสู่ความมั่นคงและความเจริญก้าวหน้าของประเทศไทยโดยต้องเน้น ด้านประชากรให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีโดยทั่วหน้ากัน ทั้งนี้เพราะประชากรของแต่ละประเทศนั้นได้ถือว่าเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่ามากกว่าทรัพยากรใด ๆ เป็นปัจจัยที่มีบทบาทโดยตรงต่อการพัฒนาในทุกด้าน ประเทศไทยใดที่มีทรัพยากรมนุษย์ที่พร้อมไปด้วยศักยภาพทั้งร่างกาย จิตใจและสติปัญญาแล้ว เป็นผลทำให้ประชากรประเทศนั้นได้รับความสุข ความสำเร็จในชีวิตโดยทั่วหน้ากัน (สำนักบริหารงาน การศึกษาพิเศษ. 2550 : 17)

สถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดตราด จันทบุรีและระยอง ได้จัดทำ และดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ตามนโยบายของกรมสุขภาพจิต เพื่อการป้องกัน และช่วยเหลือแก้ไขปัญหาด่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับนักเรียน อย่างไรก็ตาม การดำเนินงานตามระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียนที่ผ่านมายังขาดประสิทธิภาพ ความเข้มแข็ง และยังขาดความร่วมมือจากเครือข่าย ที่จริงจัง เห็นได้จากการสำรวจข้อมูลเบื้องต้นของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า ครอบครัวนักเรียนจำนวนมากหย่าร้าง ครอบครัวส่วนใหญ่มีปัญหาด้านเศรษฐกิจ นักเรียน หลายคนมาจากต่างจังหวัดและพักอาศัยอยู่กับญาติ นักเรียนหลายคนมีความเสี่ยงในเรื่อง ยาเสพติด และเป็นแหล่งมั่วสุมในการเล่นเกมและการพนัน เป็นต้น (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. 2551 : 21) ในการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลจำเป็นต้อง อาศัยความร่วมมือจากบุคคลหลายฝ่าย เช่น ครูที่ปรึกษา หัวหน้าระดับ ผู้บริหาร คณะกรรมการ สถานศึกษา ผู้ปกครองนักเรียนและบุคคลที่มีส่วนได้ส่วนเสีย เครือข่าย ที่เข้ามามีส่วนร่วมในระบบ

ดูแลช่วยเหลือนักเรียนยังไม่มีความเข้มแข็งและปัญหาของการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ยังพบว่า ยังมีจุดอ่อนอยู่หลายประการที่เป็นสาเหตุให้ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนดำเนินการไปได้ไม่ดีเท่าที่ควร เช่น ไม่ได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารสถานศึกษา ครูไม่มีทักษะ หรือการให้คำแนะนำกับนักเรียน นักเรียนไม่เข้ามามีส่วนร่วมเท่าที่ควร (กรมสุขภาพจิต. 2554 : 130) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้กำหนดนโยบายแนวทางพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ไว้ดังนี้ 1) พัฒนาเครือข่ายระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยเน้นคุณธรรมนำความรู้ น้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงความสามัคคีกัน สันติวิธีและวิถีประชาธิปไตยให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ 2) ครูที่ปรึกษา ครูแนะแนว เครือข่ายเพื่อนช่วยเพื่อน เครือข่ายผู้ปกครอง และระบบส่งเสริมความประพฤตินักเรียนเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันให้แก่เยาวชน รวมทั้งส่งเสริมงานอาชีพและการมีงานทำแก่นักเรียนระหว่างปิดภาคเรียน 3) พัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่เข้มแข็งเพื่อรองรับการจัดการศึกษาฟรี 15 ปี (กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น. 2551 : 1)

จากความสำคัญดังกล่าวข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดตราด จันทบุรี และระยอง เพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ตลอดจนนำผลที่ได้ไปใช้ในการปรับปรุง แก้ไขและพัฒนาการจัดการศึกษา เพื่อจะนำไปสู่การพัฒนาการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้เกิดประสิทธิผลตามเป้าหมายมากยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดตราด จันทบุรีและระยอง
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดตราด จันทบุรีและระยอง จำแนกตามสถานภาพ และขนาดของสถานศึกษา

ประโยชน์ของการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้นำมาเป็นแนวทางการพัฒนาการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดตราด จันทบุรีและระยอง รวมทั้งนำผลที่ได้ไปใช้ในการปรับปรุง แก้ไขและพัฒนาการบริหาร เพื่อจะนำไปสู่การพัฒนาการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้เกิดประสิทธิผลตามเป้าหมายมากยิ่งขึ้นต่อไป

ขอบเขตในการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดตราด จันทบุรีและระยอง ปีการศึกษา 2560 จำนวน 888 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 53 คน และครูผู้สอน จำนวน 835 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดตราด จันทบุรีและระยอง ปีการศึกษา 2560 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเทียบหากกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 : 607 - 610) และการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) โดยใช้ขนาดของสถานศึกษาเป็นชั้นในการสุ่มได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 317 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 53 คน โดยใช้ผู้บริหารสถานศึกษาทั้งหมดเป็นกลุ่มตัวอย่าง เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษามีจำนวนน้อย และครูผู้สอน จำนวน 264 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรต้น แบ่งเป็นดังนี้

2.1.1 สถานภาพ จำแนกเป็น

- 1) ผู้บริหารสถานศึกษา
- 2) ครูผู้สอน

2.1.2 ขนาดของสถานศึกษา จำแนกเป็น

- 1) ขนาดเล็ก
- 2) ขนาดกลาง
- 3) ขนาดใหญ่

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดตราด จันทบุรีและระยอง ประกอบด้วย

2.2.1 การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

2.2.2 การคัดกรองนักเรียน

2.2.3 การส่งเสริมและพัฒนา นักเรียน

2.2.4 การป้องกันและการแก้ปัญหา

2.2.5 การส่งต่อ

นิยามศัพท์เฉพาะ

ในการวิจัยครั้งนี้ มีนิยามศัพท์เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยดังต่อไปนี้

ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง กระบวนการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีขั้นตอน พร้อมด้วยวิธีการและเครื่องมือการทำงานที่ชัดเจน โดยมีครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินการดังกล่าวและมีการประสานความร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับครูที่เกี่ยวข้องหรือบุคคลภายนอก รวมทั้งการสนับสนุน ส่งเสริมจากสถานศึกษา ประกอบด้วย

1. การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล หมายถึง การดำเนินงานที่เกี่ยวกับตัวนักเรียนเป็นรายบุคคลที่มีปัญหาด้วยวิธีการที่หลากหลาย โดยใช้แบบประเมินพฤติกรรมนักเรียนและมีการปรับปรุงข้อมูลนักเรียนรายบุคคลให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ มีการวิเคราะห์ สรุปผล และนำข้อมูลไปใช้พัฒนาส่งเสริมนักเรียนให้นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์

2. การคัดกรองนักเรียน หมายถึง การจัดกลุ่มนักเรียนตามตัวชี้วัดของเกณฑ์ โดยมีการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อคัดกรองนักเรียนและพิจารณาข้อมูลนักเรียนจากบุคลากรหลายฝ่าย รวมถึงแจ้งให้ผู้ปกครองรับทราบตัวชี้วัดของเกณฑ์จากสถานศึกษา และมีการรายงานผลการคัดกรองนักเรียนไปยังฝ่ายที่เกี่ยวข้องในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนทั้งนี้จะมีการเก็บผลการคัดกรองของนักเรียนเป็นความลับ

3. การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน หมายถึง การจัดกิจกรรมต่าง ๆ อย่างต่อเนื่องเพื่อส่งเสริมพัฒนานักเรียนให้มีความสอดคล้องกับความต้องการของสถานศึกษา เพื่อให้มีความภูมิใจในตนเอง โดยมีการยกย่อง ชมเชย ให้รางวัลนักเรียนที่สร้างชื่อเสียงให้กับสถานศึกษาและมีการประชุมผู้ปกครองนักเรียนทุกภาคเรียน

4. การป้องกันและการแก้ปัญหา หมายถึง การติดตามดูแลช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มเสี่ยงอย่างใกล้ชิด ต่อเนื่อง อย่างเท่าเทียมและมีการติดตาม ชี้แนะนักเรียนให้ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องหรือพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์โดยมีการประสานงานกับผู้ปกครองนักเรียนในการแก้ปัญหานักเรียนในด้านต่าง ๆ โดยเก็บรักษาข้อมูลของนักเรียนที่ได้รับความช่วยเหลือแก้ไขเป็นความลับ

5. การส่งต่อ หมายถึง ขั้นตอนการดำเนินการกับกลุ่มนักเรียนกลุ่มที่มีปัญหารุนแรงที่ครูไม่สามารถดำเนินการแก้ไขปัญหาได้โดยลำพัง โดยการประสานงานกับผู้ปกครองและมีการประสานงานทั้งหน่วยงานภายในและหน่วยงานภายนอกสถานศึกษา อย่างต่อเนื่องซึ่งจำเป็นต้องได้รับความช่วยเหลือสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างเหมาะสม

ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษาและรองผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือผู้รักษาการแทนผู้อำนวยการสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดตราด จันทบุรีและระยอง

ครูผู้สอน หมายถึง ข้าราชการครูที่ปฏิบัติงานด้านการเรียนการสอนในสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดตราด จันทบุรีและระยอง

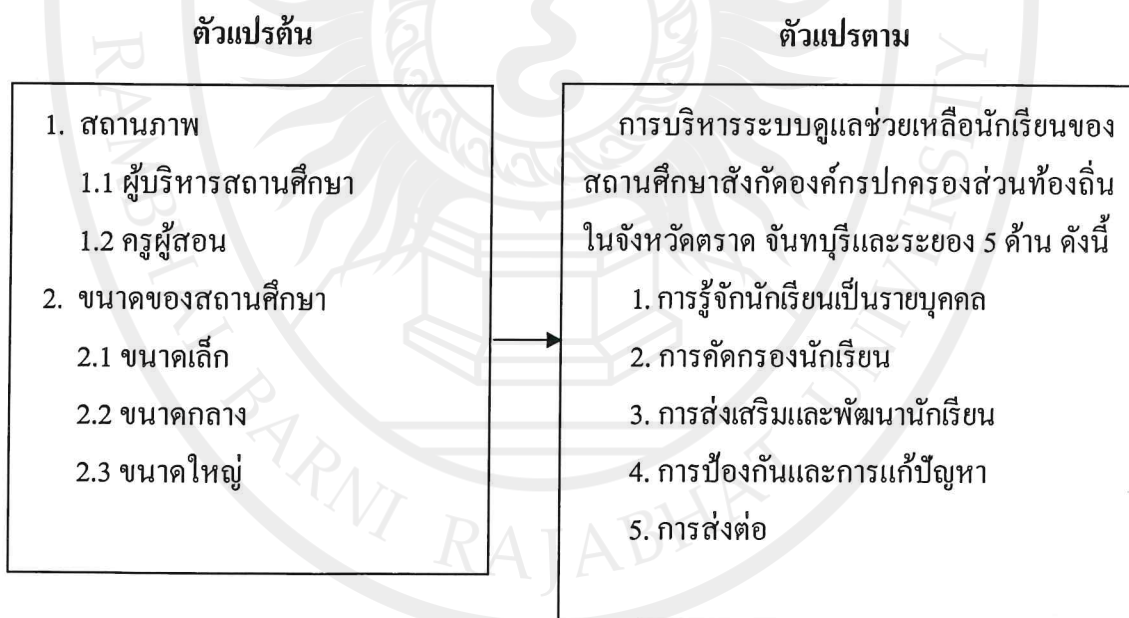
ขนาดของสถานศึกษา หมายถึง การแบ่งขนาดของสถานศึกษา โดยใช้จำนวนนักเรียนตามเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แบ่งเป็น 3 ขนาด คือ

1. ขนาดเล็ก หมายถึง สถานศึกษาที่มีนักเรียนไม่เกิน 120 คน
2. ขนาดกลาง หมายถึง สถานศึกษาที่มีนักเรียนตั้งแต่ 121 - 300 คน
3. ขนาดใหญ่ หมายถึง สถานศึกษาที่มีนักเรียนตั้งแต่ 301 คนขึ้นไป

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หมายถึง เทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบลและองค์การบริหารส่วนจังหวัดที่จัดการศึกษาในจังหวัดตราด จันทบุรีและระยอง

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้ศึกษาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดตราด จันทบุรีและระยอง ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยตามการดำเนินงานของกรมสุขภาพจิต (2554 : 131) ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมุติฐานในการวิจัย

1. การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดตราด จันทบุรีและระยอง จำแนกตามสถานภาพ แตกต่างกัน
2. การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดตราด จันทบุรี และระยอง จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา แตกต่างกัน

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและได้นำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

1. การบริหาร
    - 1.1 ความหมายของการบริหาร
    - 1.2 ความสำคัญของการบริหาร
  2. การบริหารสถานศึกษา
    - 2.1 ความหมายของการบริหารสถานศึกษา
    - 2.2 ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา
    - 2.3 กระบวนการการบริหารสถานศึกษา
  3. ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
    - 3.1 ความหมายของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
    - 3.2 ประโยชน์ของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
    - 3.3 วัตถุประสงค์ของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
    - 3.4 องค์ประกอบของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
      - 3.4.1 การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล
      - 3.4.2 การคัดกรองนักเรียน
      - 3.4.3 การส่งเสริมและพัฒนาเด็กนักเรียน
      - 3.4.4 การป้องกันและการแก้ปัญหา
      - 3.4.5 การส่งต่อ
  4. นโยบายการบริหารสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดตราด
- จันทร์และระยอง
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
    - 5.1 งานวิจัยต่างประเทศ
    - 5.2 งานวิจัยในประเทศ

การบริหาร

ความหมายของการบริหาร

นพพงษ์ บุญจิตราคุลย์ (2551 :13) กล่าวว่า การบริหาร หมายถึง การกระทำต่าง ๆ ที่มีผู้กระทำตั้งแต่สองคนขึ้นไป ร่วมมือกันทำเพื่อให้เกิดผลสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ โดยใช้กระบวนการทำอย่างมีระเบียบ ทฤษฎีและเทคนิคต่าง ๆ ที่เหมาะสม

วิโรจน์ สารัตนะ (2555 : 1) กล่าวว่า การบริหาร หมายถึง กระบวนการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายขององค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ โดยอาศัยหน้าที่ในการบริหาร ได้แก่ การวางแผน (Planning) การจัดองค์กร (Organizing) การชี้นำ (Leading) และการควบคุมองค์กร (Controlling)

ศิริ ถิอาสนา (2557 : 8) กล่าวว่า การบริหาร หมายถึง กิจกรรมของกลุ่มตั้งแต่สองคนขึ้นไปร่วมมือกันจัดการทรัพยากรที่เหมาะสมเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ร่วมกัน ใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์จัดการกระบวนการบริหารหรือหน้าที่การบริหาร ประกอบด้วย การวางแผน (Planning) การจัดองค์การ (Organizing) การจัดคณะทำงาน (Staffing) การอำนวยการ (Directing) การประสานงาน (Coordinating) การรายงาน (Reporting) และการงบประมาณ (Budgeting)

เทอรี่ (Terry. 1968 : 81) กล่าวว่า การบริหาร หมายถึง กระบวนการต่าง ๆ ซึ่งประกอบด้วย การวางแผน การจัดหน่วยงาน การอำนวยการ การควบคุมที่ถูกพิจารณาจัดกระทำขึ้นเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ โดยใช้กำลังคนและทรัพยากรที่มีอยู่

บาร์นาร์ด (Barnard. 1972 : 1) กล่าวว่า การบริหาร หมายถึง การทำงานของคณะบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ที่ร่วมกันปฏิบัติการให้บรรลุเป้าหมายร่วมกัน

สรุปได้ว่า การบริหาร หมายถึง การทำงาน อย่างไม่อย่างหนึ่งที่มีบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไป เพื่อให้เกิดความสำเร็จร่วมกัน โดยยึดหลักประหยัดและประสิทธิภาพ ความสำเร็จนั้นจะต้องเป็นที่พึงพอใจของผู้รับบริการต่าง ๆ

ความสำคัญของการบริหาร

ชัยเสฏฐ์ พรหมศรี (2551 : 21) กล่าวว่า ความสำคัญของการบริหาร สามารถเอื้อประโยชน์ให้องค์กรดำเนินธุรกิจต่าง ๆ ไปสู่เป้าหมายได้อย่างมั่นใจ เห็นได้ว่าทุกองค์กรประสงค์ที่จะพัฒนาตนเองไปสู่ความสำเร็จในฐานะผู้นำธุรกิจ โดยเฉพาะคุณภาพของบุคลากรนับเป็นปัจจัยสำคัญที่จะนำพาองค์กรไปสู่เป้าหมาย

โชติ บศิริฐ (2558 : 15) กล่าวว่า การบริหารมีความสำคัญช่วยกระตุ้นให้บุคลากรตื่นตัวที่จะเพิ่มศักยภาพการปฏิบัติงานของตนเองโดยอาศัยความรู้ ความสามารถแบบหลากหลายและช่วยสร้างความมั่นคงให้แก่สังคมและประเทศชาติ โดยเฉพาะการบริหารที่ดีย่อมจะช่วยเสริมให้บุคลากรมีคุณภาพ มีงานทำ สร้างผลผลิตให้แก่องค์กร และเพิ่มรายได้ให้แก่ประเทศชาติได้อีกทางหนึ่ง

ชัชจันนันต์ ธรรมจินดา (2551 : 10) กล่าวว่า การบริหารมีความสำคัญในการช่วยสร้างความเจริญเติบโตมั่นคงให้แก่องค์กรทำให้บุคลากรมีความรู้ ความสามารถและมีความพร้อมเข้ามาเชื่อมโยงภารกิจต่าง ๆ ของแต่ละหน่วยงานในองค์การช่วยสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานเมื่อบุคลากรได้ปฏิบัติงานที่ตนเอง มีความรู้ ความสามารถและยังจะส่งผลทำให้เกิดการทุ่มเท เสียสละ จงรักภักดีต่อองค์กรมากขึ้น

ฟรีแมน (Freeman. 1992 : 3) กล่าวว่า การบริหารมีความสำคัญต่อการทำงานของมนุษย์ โดยทำให้การทำงานบรรลุผลสำเร็จตามที่กำหนด โดยมีประสิทธิภาพและได้ผลมากที่สุด

บาร์โทล และมาร์ติน (Bartol and Martin. 1997 : 7) กล่าวว่า การบริหารมีความสำคัญต่อการทำงาน การปฏิบัติงานในระบบกลุ่มบุคคลและประสานประโยชน์ให้เกิดแก่บุคคลและกลุ่มบุคคลนั้นร่วมมือร่วมใจกันทำงาน เพื่อที่จะยังผลให้เกิดการทำงานที่บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้

สรุปได้ว่า การบริหารมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการเอื้อประโยชน์ให้องค์การดำเนินงานด้านต่าง ๆ ไปสู่เป้าหมายได้อย่างมั่นใจและสร้างความเจริญเติบโต มั่นคงให้แก่องค์การ อีกทั้งช่วยกระตุ้นให้บุคลากรตื่นตัวที่จะเพิ่มศักยภาพการปฏิบัติงานของตนเอง ส่งผลให้การดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ตั้งไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การบริหารสถานศึกษา

ความหมายของการบริหารสถานศึกษา

จันทร์ธานี สงวนนาม (2551 : 23) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง ศาสตร์และศิลป์ที่ผู้บริหารจะต้องอาศัยความรู้ความสามารถ ทักษะและประสบการณ์ ตลอดจนความสามารถในการติดต่อสื่อสารด้วยภาวะผู้นำมนุษย์สัมพันธ์ เพื่อบริหารงานให้บรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จำเนียร พลหาญ (2553 : 12) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การที่บุคคลหลายคนร่วมมือกันดำเนินกิจกรรมเพื่อพัฒนาคนในสังคม โดยใช้ทรัพยากรการบริหารอย่างมีประสิทธิภาพจากทุกภาคส่วนของสังคมเพื่อให้คนในสังคม สามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

จอมพงศ์ มงคลวนิช (2554 : 27) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การปฏิบัติภารกิจของผู้บริหารสถานศึกษาอย่างเป็นระบบในด้านการบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคลและการบริหารทั่วไป ให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่สถานศึกษาได้กำหนดไว้

ปรัชญา เวสารัชช์ (2554 : 1) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การจัดการส่งเสริมช่วยเหลือกันของผู้เกี่ยวข้องที่จะผลักดันให้แผนยุทธศาสตร์ของสถานศึกษาให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้

กู๊ด (Good. 1973 : 211) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การวินิจฉัยสั่งการ ควบคุม และการจัดการเกี่ยวกับงานหรือกิจการสถานศึกษา ทั้งการบริหารธุรกิจ สถานศึกษา และการดำเนินการที่เกี่ยวกับบุคลากรทั้งหมดในสถานศึกษา ตลอดจนกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนโดยตรง เช่น การเรียน การสอน การแนะแนว กิจกรรมเสริมหลักสูตร

เจสส์ (Jesse. 1999 : 138) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การปฏิบัติงานที่เป็นหน้าที่ที่ต้องกระทำเพื่อการอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ให้กับงานสอนนักเรียนเข้ามารับการศึกษาในสถาบันการศึกษา

สรุปได้ว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการของกลุ่มบุคคลที่ร่วมมือกันตั้งแต่ 2 คน ขึ้นไป เพื่อปฏิบัติการกิจของสถานศึกษาโดยคำนึงถึงความสะดวกของครูผู้สอนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการสอนของนักเรียน

ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา

ทงศักดิ์ คุ้มไข่น้ำ (2550 : 15) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษามีความสำคัญในการช่วยพัฒนาคุณภาพของมนุษย์ดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพและมุ่งให้เกิดการพัฒนาบุคลากรต่าง ๆ ของสถานศึกษาอีกด้วย

จันทร์ณี สงวนนาม (2551 : 3) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อความเจริญต่อคุณภาพของผลิตทางการศึกษาและต่อการพัฒนาการทุก ๆ ด้านของมนุษย์ที่เป็นทรัพยากรที่สำคัญของชาติ เพราะถ้าหากไม่มีการบริหารแล้ว การดำเนินงานของสถานศึกษาอาจจะต้องพบกับอุปสรรคมากมายจนไม่สามารถดำเนินงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้

ปรัชญา เวสารัชช์ (2554 : 3) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษามีความสำคัญต่อการบริหารจัดการที่มีระบบและดำเนินการอย่างต่อเนื่อง มีบุคคลและหน่วยงานที่รับผิดชอบเข้าร่วมดำเนินการ มีรูปแบบ ขั้นตอน กติกาและวิธีดำเนินการ มีทรัพยากรสนับสนุนและมีกระบวนการประเมินผลการศึกษาที่เที่ยงตรงและเชื่อถือได้

ครรชิต มาลัยวงศ์ (ออนไลน์, 2557) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษามีความสำคัญในการทำให้ประเทศเจริญรุ่งเรือง หากประเทศใดได้นักบริหารการศึกษาที่มีความรู้ความสามารถ มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล มีความเข้าใจด้านการศึกษา ประเทศนั้นจะมีความรุ่งเรืองในทุก ๆ ด้าน ในทางตรงกันข้าม ถ้าประเทศใดไม่มีนักบริหารการศึกษาที่เก่ง และทำงาน โดยกำหนดความก้าวหน้าและความรุ่งเรืองของประเทศชาติเป็นธงชัยแล้วก็ยากที่ประเทศนั้นจะรุ่งเรืองได้

กู๊ด (Good, 1973: 14) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อคุณภาพของผลผลิตทางการศึกษา เพราะการศึกษาของเยาวชนจะทำให้ประเทศเจริญรุ่งเรือง เจริญก้าวหน้าในทุก ๆ ด้าน และส่งผลให้คนในประเทศมีการแข่งขันกับคนในประเทศอื่น ๆ ได้ดี

เจสส์ (Jesse, 1999 : 138) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษามีส่วนช่วยในการประสานงานให้บุคคลต่างในสถานศึกษา ๆ ปฏิบัติงานร่วมมือกันให้เป็นไปได้ด้วยดี ตลอดจนทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องทางด้านการศึกษาดำเนินงาน ได้อย่างมีประสิทธิภาพและตรงจุดมุ่งหมาย

สรุปได้ว่า การบริหารสถานศึกษามีความสำคัญในด้านการประสานงานให้บุคคลต่าง ๆ ในสถานศึกษาได้ปฏิบัติงานร่วมมือกันให้เป็นไปได้ด้วยดี ตลอดจนทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องทางด้านการศึกษาดำเนินงาน ได้อย่างมีประสิทธิภาพและตรงจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่กำหนดไว้

กระบวนการบริหารสถานศึกษา

สมศักดิ์ คงเที่ยง (ม.ป.ป. : 19) ได้กล่าวถึงกระบวนการบริหารไว้ 5 ประการ ดังนี้

1. การวางแผน เป็นการกำหนดทิศทางองค์การพร้อมกับเป้าหมายและแผนงานต่าง ๆ
2. การจัดองค์การ เป็นการจัดระเบียบทรัพยากรให้เป็นระบบงานที่มีประสิทธิภาพเป็นระบบวิธีการทำงานที่มีประสิทธิภาพสูงสุด ที่เรียกกันทั่วไปว่า “The One Best Way”
3. การจัดคนเข้าทำงาน เป็นการจัดหา พัฒนา และธำรงรักษาให้องค์การมีทรัพยากรบุคคลที่ทรงคุณค่าสูงสุด เพื่อพร้อมที่จะปฏิบัติงานและสร้างสรรค์ความสำเร็จให้กับองค์การจากเจ้าหน้าที่ที่แต่ละคนรับผิดชอบ
4. การสั่งการ เป็นการมีศิลปะการสร้าง ความเข้าใจและรู้จักงูใจและกำกับให้พนักงานทุกคนและทีมงานต่าง ๆ ทำงานโดยทุ่มเทและเสริมประสานต่อกันเพื่อผลสำเร็จของส่วนรวมร่วมกัน
5. การควบคุม เป็นการติดตามผลการปฏิบัติงานที่ดำเนิน ไปเพื่อให้ทราบถึงประสิทธิภาพของการทำงานต่าง ๆ ในระหว่างกระบวนการทำงาน ทั้งนี้หากผลงานใดผิดไปจากที่คาดคิด ผู้บริหารจะแก้ไขและปรับให้การทำงานกลับสู่สถานะที่มีประสิทธิภาพอีกครั้ง และ โดยที่การควบคุมนี้อยู่ในขั้นตอนของการปฏิบัติโดยบุคคลต่าง ๆ อยู่ ดังนั้นการติดตามผลการปฏิบัติและการปรับแก้ ต่างก็ ต้องกระทำ

จันทราณี สงวนนาม (2551 : 16) ได้กล่าวถึง กระบวนการบริหารสถานศึกษาไว้ 4 ขั้นตอนด้วยกัน คือ

ขั้นที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน เป็นขั้นตอนที่สำคัญที่สุดเป็นพื้นฐานของการวางแผน ซึ่งผู้บริหาร โรงเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้องจะต้องร่วมมือกันจะต้องศึกษาให้ทราบว่าสภาพปัจจุบันเป็นอย่างไร อะไรคือปัญหา

ขั้นที่ 2 การวางแผน เป็นการคาดการณ์ล่วงหน้า หรือเป็นการตัดสินใจล่วงหน้าว่าจะทำอะไร ทำไปอย่างไร ใครทำ ที่ไหนและเมื่อไร โรงเรียนต้องกำหนดวัตถุประสงค์และวิธีการที่เหมาะสมกับสภาพปัจจุบันและความต้องการของโรงเรียน

ขั้นที่ 3 ขั้นตอนการดำเนินงานตามแผน ประกอบด้วย การควบคุม กำกับติดตามและนิเทศ กำหนดผู้ปฏิบัติและวิธีการปฏิบัติอย่างชัดเจนเป็นระบบ ซึ่งผู้บริหาร โรงเรียนหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายต้องปฏิบัติอย่างจริงจังตามที่กำหนด

ขั้นที่ 4 การประเมินผล เป็นขั้นตอนสุดท้ายของกระบวนการบริหารที่สำคัญซึ่งจะช่วยให้ผู้บริหารทราบผลการดำเนินงานว่าบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายมากน้อยเพียงใด ดังนั้นข้อมูลที่ได้จากการประเมินผล จะย้อนกลับมาสู่ขั้นตอนที่ 1 ใหม่ เพื่อเป็นข้อมูลในการคิดแก้ไขปัญหา โดยการวางแผนในขั้นตอนที่ 2 นำไปสู่การดำเนินการตามแผนขั้นตอนที่ 3 และการประเมินผลในขั้นตอนที่ 4 ตามลำดับ

สันติ บุญภิรมย์ (2552 : 19) กล่าวว่า กระบวนการบริหารสถานศึกษามี 5 ขั้นตอน ได้แก่

1. การวางแผน คือ การกำหนดแผนงานและโครงการไว้ล่วงหน้า
2. การจัดองค์การ คือ การกำหนดตำแหน่งและหน้าที่ในหน่วยงานให้ชัดเจน
3. การสั่งการ คือ การพิจารณาสั่งการและมอบหมายงาน
4. การประสานงาน คือ การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานและส่วนตำแหน่งต่าง ๆ

ในหน่วยงาน

5. การควบคุมงาน คือ เป็นการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553 : 11) กล่าวว่า กระบวนการบริหารสถานศึกษาเป็นกิจกรรมของบริหารงานที่สำคัญ มีดังนี้

1. การวางแผน
2. การจัดองค์การหรือการจัดรูปงาน
3. การบริหารบุคคล
4. การสั่งงานหรือบัญชาการ
5. การควบคุมงานกับคนผู้ทำงานที่กำลังปฏิบัติอยู่ในขณะนั้นด้วย

เจสส์ (Jesse, 1999 : 140) กล่าวถึง การบริหารสถานศึกษานั้นจะต้องดำเนินการไปตามกระบวนการบริหาร ซึ่งมี 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. การวางแผน คือ การกำหนดแผนงานและโครงการไว้ล่วงหน้า
2. การจัดองค์การ คือ การกำหนดตำแหน่งและหน้าที่ในหน่วยงานให้ชัดเจน
3. การสั่งการ คือ การพิจารณาสั่งการและมอบหมายงาน
4. การประสานงาน คือ การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานและส่วนตำแหน่งต่าง ๆ

ในหน่วยงาน

5. การควบคุมงาน คือ เป็นการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน

คูนท์ซ์ และ โอดอนเนล (Koontz and Odonnell, 2001 : 297) กล่าวถึง กระบวนการบริหารสถานศึกษา 4 ขั้นตอน ได้แก่

1. การวางแผน คือ ประกอบด้วยการกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ขององค์การและการปฏิบัติเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย

2. การจัดองค์การ แผนงานจะดำเนินการไปได้ด้วยดีก็ด้วยการจัดองค์การที่ดี ประกอบด้วย การนำปัจจัยทางการบริหาร เช่น คน เงิน วัสดุอุปกรณ์และวิธีการบริหารที่จะทำให้เกิดสัมฤทธิ์ผล การจัดองค์การจึงหมายถึง การนำเอาทรัพยากรการบริหารทุกประเภทมาบูรณาการเพื่อดำเนินการ

3. การจูงใจ คือ การจูงใจที่จะช่วยให้พนักงานทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ การจูงใจในที่นี้หมายถึง การอำนวยความสะดวก การติดต่อสื่อสารและการเป็นผู้นำในการดำเนินการ

4. การควบคุมงาน คือ การติดตามและประเมินผลเพื่อเปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานกับแผนที่ได้กำหนดไว้ว่า มีความเบี่ยงเบนไปจากความคาดหวังมากน้อยเพียงใด

สรุปได้ว่า การบริหารสถานศึกษาเป็นกระบวนการที่แสดงถึงการจัดการของสถานศึกษา ประกอบด้วย การวางแผน การจัดองค์การ การสั่งการ การประสานงาน และการควบคุมงาน เพื่อให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ความหมายของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ (2550 : คำนำ) ให้ความหมายระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง การดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพระบบหนึ่งที่กระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและกระทรวงสาธารณสุขโดยกรมสุขภาพจิตได้ร่วมกันวางรากฐานเพื่อการพัฒนาคุณภาพนักเรียน

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2552 : 7) ให้ความหมายระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เป็นกระบวนการที่จะทำให้ผู้เรียนได้รู้จักและเข้าใจตนเองมีแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาตนเอง รวมทั้งครูได้รู้จักนักเรียนมากขึ้น สามารถส่งเสริมและป้องกันปัญหาของผู้เรียน ไม่ว่าจะเป็นกลุ่มปกติหรือกลุ่มพิเศษ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552 : 12) ให้ความหมายระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนว่า หมายถึง การส่งเสริมพัฒนา การป้องกันและการแก้ไขปัญหาให้แก่ นักเรียน เพื่อให้ นักเรียน มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์มีภูมิคุ้มกันทางจิตใจ มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีทักษะในการดำรงชีวิตและรอดพ้นสภาวะวิกฤติต่าง ๆ ได้อย่างปลอดภัย

กระทรวงศึกษาธิการ (2553 : 5) ให้ความหมายระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนว่า หมายถึง กระบวนการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีขั้นตอน พร้อมด้วยวิธีการและเครื่องมือ การทำงานที่ชัดเจน โดยมีครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินการดังกล่าวและมีการประสานความร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับครูที่เกี่ยวข้องหรือบุคคลภายนอก รวมทั้งการสนับสนุนส่งเสริมจากสถานศึกษา

กรมสุขภาพจิต (2554 : 131) ให้ความหมายระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนว่า หมายถึง ระบบการส่งเสริม การป้องกันและการแก้ไขปัญหาด้วยวิธีการและเครื่องมือสำหรับครูที่ปรึกษาตลอดจนบุคลากรที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้ในการดำเนินงานพัฒนา นักเรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์และปลอดภัยจากสารเสพติด

เชเวียคอฟ (Sheviakov. 1985 : 100) ให้ความหมายระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนว่า หมายถึง การส่งเสริม พัฒนา การป้องกันและแก้ไขปัญหาเพื่อให้ นักเรียน ได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ มีคุณลักษณะ

ที่พึงประสงค์ มีภูมิคุ้มกันทางจิตใจที่เข้มแข็ง คุณภาพชีวิตที่ดี มีทักษะการดำรงชีวิตและรอดพ้นจากวิกฤติทั้งปวง

ชีไวโกว์ (Sheviakov, 1985 : 92) ให้ความหมายระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนว่า หมายถึง กระบวนการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบมีขั้นตอนชัดเจน พร้อมทั้งมีวิธีการและเครื่องมือที่มีมาตรฐาน คุณภาพและมีหลักฐานการทำงานที่ตรวจสอบได้ โดยมีครูประจำชั้น ครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงาน โดยการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ทั้งภายในและนอกสถานศึกษา

สรุปได้ว่า ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง กระบวนการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือ นักเรียนอย่างมีขั้นตอน พร้อมด้วยวิธีการและเครื่องมือการทำงานที่ชัดเจน โดยมีครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินการดังกล่าวและมีการประสานความร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับครูที่เกี่ยวข้อง หรือบุคคลภายนอก รวมทั้งการสนับสนุนส่งเสริมจากสถานศึกษา

ประโยชน์ของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552 : 3) ได้กำหนดว่า ประโยชน์ของการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นการช่วยให้นักเรียนมีความสมบูรณ์พร้อมทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้คุณธรรมและจริยธรรมและการดำรงชีพอย่างมีความสุขในสังคม กล่าวคือให้นักเรียนเป็นคนดี คนเก่งและมีความสุข ด้วยความร่วมมือของทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็นสถานศึกษา ชุมชน สังคมและครอบครัวของนักเรียนเอง ด้วยสภาพสังคมและเศรษฐกิจในปัจจุบันเปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก มีผลกระทบต่อวิถีการดำรงชีวิตของคนซึ่งมีความซับซ้อนมากขึ้น หลายครอบครัว มีเวลาและใกล้ชิดเพื่อดูแลอบรมสั่งสอนลูกหลานลดน้อยลง ตัวนักเรียนเองซึ่งเป็นเยาวชนที่มีประสบการณ์ในชีวิตไม่มากนัก ความรู้เท่าไม่ถึงการณ์จึงทำให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้ง่าย ดังนั้นความจำเป็นในการสร้างระบบภูมิคุ้มกันที่เข้มแข็ง การมีระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่ชัดเจนจึงเป็นสิ่งสำคัญ โดยดำเนินการควบคู่ไปกับระบบการจัดการเรียนการสอน

สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ (2552 : 1) ได้กำหนดว่า ประโยชน์ของการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เป็นการจัดการศึกษาพิเศษเพื่อเด็ก โดยเริ่มต้นจัดตั้งแต่แรกเกิดหรือพบความพิการ เพื่อให้เด็กเกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยการพัฒนาให้มีความรู้ มีจริยธรรมและให้มีความสำคัญกับสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสมกับการปกครอง ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่แก้ไขไว้เพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 10 วรรค 3 การศึกษาสำหรับคนพิการในวรรคสอง ให้จัดตั้งแต่แรกเกิดหรือเมื่อพบความพิการ โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายและให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิที่ได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง ตามมาตรา 50 (3) รัฐจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรทางการศึกษาขึ้นเป็นพิเศษ

ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับความจำเป็นในการจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษแต่ละกลุ่ม ตามมาตรา 10 วรรคที่สอง วรรคสามและวรรคสี่ โดยคำนึงถึงความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาและความเป็นธรรม ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มุ่งจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

ซูวิทย์ ลิงห์โท (ออนไลน์. 2553) กล่าวว่า การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีประโยชน์และคุณค่าทั้งต่อนักเรียนหน่วยงาน ตลอดจนบุคลากรหลายฝ่าย ดังนี้

1. นักเรียนได้รับประโยชน์ คือ

1.1 ได้รับการดูแลช่วยเหลือและพัฒนาด้านสุขภาพกาย สุขภาพจิตและสภาพแวดล้อมทางสังคม ได้รับการส่งเสริมพัฒนาป้องกันแก้ไขปัญหาทั้งด้านการเรียนรู้และความสามารถพิเศษ

1.2 ได้รู้จักตนเองสามารถปรับตัวมีทักษะทางสังคมและอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

1.3 มีทักษะชีวิตและมีสัมพันธภาพที่ดีกับเพื่อน ครูและผู้ปกครอง

2. ครู ได้รับประโยชน์ดังนี้

2.1 ตระหนักและเห็นความสำคัญในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

2.2 มีเจตคติที่ดีต่อนักเรียน

2.3 มีผลงานสอดคล้องกับมาตรฐานการประเมินคุณภาพการศึกษา

2.4 มีความรักและศรัทธาในวิชาชีพครู

3. ผู้บริหารได้รับประโยชน์คือ

3.1 รู้ศักยภาพของครูในการขับเคลื่อนให้เกิดการปฏิรูปการเรียนรู้

3.2 ได้ข้อมูลพื้นฐานของนักเรียนใช้ในการกำหนดแนวทางในการพัฒนานักเรียน

หลักสูตรและคุณภาพการจัดการศึกษา

3.3 มีรูปแบบกระบวนการพัฒนาและการพัฒนาเชิงระบบภายใต้การมีส่วนร่วม

4. สถานศึกษา จากการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีคุณค่าต่อสถานศึกษาใน

หลายด้าน ได้แก่

4.1 มีผลการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษา

4.2 ได้รับการยอมรับ สนับสนุนและความร่วมมือในชุมชน บุคลากรองค์กรที่เกี่ยวข้อง

4.3 มีการพัฒนาสังคมแห่งการเรียนรู้และเอื้ออาทร

5. ผู้ปกครอง ชุมชน ได้รับประโยชน์จากการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน คือ

5.1 ตระหนักในการมีส่วนร่วมกับสถานศึกษา

5.2 เข้าใจถึงวิธีการสั่งสอนอบรมบุตรหลาน

5.3 เป็นตัวอย่างที่ดีแก่บุตรหลานและบุคคลในชุมชน

5.4 มีสัมพันธภาพที่ดีกับบุตรหลานเป็นครอบครัวที่เข้มแข็ง

6. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ได้รับผลที่เกิดจากการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

คือ

6.1 พัฒนานวัตกรรมในการพัฒนานักเรียน

6.2 พัฒนาองค์ความรู้เกี่ยวกับการทำงานการนิเทศติดตามผลประเมินผลและการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

6.3 มีระบบข้อมูลสารสนเทศทั้งข้อมูล ระดับบุคคลและระดับสถานศึกษาเพื่อพัฒนาต่อไป

7. ประเทศชาติ ได้รับประโยชน์จากการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษามีคุณค่าต่อการพัฒนาประเทศชาติตามลำดับ คือ

7.1 นักเรียนมีคุณภาพที่ดี มีปัญญาและความสุข

7.2 มีการเชื่อมโยงข้อมูลของเยาวชนทุกระดับ

7.3 ลดปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อเด็กและเยาวชนลดค่าใช้จ่ายของหน่วยงานต่าง ๆ

7.4 ประชาชนมีคุณภาพเป็นกำลังอันสำคัญในการพัฒนาประเทศ

กรมสุขภาพจิต (2554 : 15) ได้กำหนดประโยชน์ของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนไว้ ดังนี้

1. นักเรียนได้รับการดูแลช่วยเหลืออย่างทั่วถึงตรงกับสภาพปัญหา

2. สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียนเป็นไปด้วยดีและอบอุ่น

3. นักเรียนรู้จักตนเองและควบคุมตนเองได้

4. นักเรียนมีการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์

5. นักเรียนเรียนรู้อย่างมีความสุข

อินทิรา หิรัญสาย (ออนไลน์, 2555) กล่าวว่า การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีประโยชน์ในการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์สติปัญญา มีความสามารถด้านต่าง ๆ มีคุณธรรมจริยธรรมที่ดีงาม ตลอดจนมีวิถีชีวิตที่เป็นสุขในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงและมีการพัฒนาไปอย่างมากมาย ไม่ว่าจะเป็นความเจริญทางด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมืองการปกครอง การสื่อสารเทคโนโลยีนวัตกรรมใหม่ ๆ

กีอบลิน และ โปแลนด์ (Giblin and Poland, 1981 : 399) กล่าวว่า การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีประโยชน์ทำให้นักเรียนมีภูมิคุ้มกันทางจิตใจที่เข้มแข็ง มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีทักษะการดำรงชีวิตและรอดพ้นจากวิกฤตทั้งปวง คุณค่าของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ชีโวโกว์ (Sheviakov, 1985 : 92) กล่าวว่า การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีประโยชน์ทำให้นักเรียนได้รับการส่งเสริมพัฒนาเต็มตามศักยภาพอย่างรอบด้านและผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพนักเรียนอย่างเข้มแข็ง จริงจัง ด้วยความเสียสละ เอาใจใส่

สรุปได้ว่า ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีประโยชน์ต่อการส่งเสริมและพัฒนาอย่างการป้องกันและแก้ไขปัญหาของนักเรียนเพื่อส่งต่อและพัฒนาให้นักเรียน ช่วยเหลือนักเรียนอย่างทั่วถึง และตรงตามสภาพปัญหา ตลอดจนสร้างสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียนให้เป็นไปด้วยดีและอบอุ่นให้นักเรียนรู้จักตนเองควบคุมตนเองได้มีการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ และได้เรียนรู้ด้วยความสุขและได้รับการส่งเสริมพัฒนาเต็มศักยภาพโดยรอบด้าน

วัตถุประสงค์ของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

นิภา เข้มวจิ (ออนไลน์, 2552) กล่าวว่า ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อให้สถานศึกษามีระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีกระบวนการ วิธีการและเครื่องมือที่มีคุณภาพและมีหลักฐานการตรวจสอบได้
2. เพื่อส่งเสริมให้ครูประจำชั้นหรือครูที่ปรึกษา บุคลากรในสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงานและองค์กรภายนอกมีส่วนร่วมในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
3. เพื่อให้นักเรียนได้รับการดูแลช่วยเหลือพัฒนาเต็มศักยภาพเป็นคนที่สมบูรณ์ ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2552 : 13) ได้กำหนดว่า วัตถุประสงค์ของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ดังนี้

1. นักเรียนได้รับการดูแลช่วยเหลืออย่างทั่วถึงและตรงตามสภาพปัญหา
2. สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียนเป็นไปด้วยดีและอบอุ่น
3. นักเรียนรู้จักตนเอง ควบคุมตนเองได้มีการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) ซึ่งเป็นรากฐานในการพัฒนาความเก่ง (IQ) คุณธรรมจริยธรรม (MQ) และความมุ่งมั่นที่จะเอาชนะอุปสรรค (AQ)
4. นักเรียนเรียนรู้ด้วยความสุข และได้รับการส่งเสริมพัฒนาเต็มตามศักยภาพโดยรอบด้าน
5. ผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพนักเรียนอย่างเข้มแข็ง จริงจัง ด้วยความเอื้ออาทร

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552 : 13) ได้กำหนดว่า วัตถุประสงค์ของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนไว้ ดังนี้

1. เพื่อให้การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นไปอย่างมีระบบมีประสิทธิภาพ

2. เพื่อให้สถานศึกษา กรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีการทำงานร่วมกัน โดยผ่านกระบวนการทำงานที่ชัดเจน มีร่องรอยหลักฐานการปฏิบัติงาน สามารถตรวจสอบและประเมินผลได้

กรมสุขภาพจิต (2554 : 125) ได้กำหนดว่า วัตถุประสงค์ของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนไว้ดังนี้

1. เพื่อให้สถานศึกษามีระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยมีกระบวนการ วิธีการและเครื่องมือที่มีคุณภาพและมีมาตรฐาน สามารถตรวจสอบได้
2. เพื่อส่งเสริมให้ครูที่ประจำชั้น ครูที่ปรึกษา บุคลากรในสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงานและองค์กรภายนอกมีส่วนร่วมในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
3. เพื่อให้นักเรียนได้รับการดูแลช่วยเหลือและส่งเสริมพัฒนาเต็มตามศักยภาพเป็นคนที่สมบูรณ์ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา

กีอบลิน และ โปแลนด์ (Giblin and Poland. 1981 : 400) กล่าวว่า วัตถุประสงค์ของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างใกล้ชิดด้วยความรัก ความเมตตา เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนให้เจริญเติบโตงอกงามเป็นบุคคลที่มีคุณค่าของสังคม

กลาเซอร์ (Glazier. Online. 2004) กล่าวว่า วัตถุประสงค์ของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนไว้มุ่งพัฒนานักเรียนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความสามารถ มีคุณธรรม จริยธรรมและมีชีวิตอย่างมีความสุขตามที่สังคมมุ่งหวัง โดยผ่านกระบวนการทางการศึกษานั้น

สรุปได้ว่า วัตถุประสงค์ของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนนั้นเพื่อให้กระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อช่วยเหลือนักเรียนสถานศึกษา กรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้เป็นไปอย่างมีระบบและมีประสิทธิภาพ ตลอดจนส่งเสริมพัฒนาให้เต็มตามศักยภาพเป็นคนที่สมบูรณ์ทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา

องค์ประกอบของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นกระบวนการดำเนินงานที่มีองค์ประกอบสำคัญ 5 ประการ ดังต่อไปนี้

การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552 : 17) ได้กำหนดว่า นักเรียนแต่ละคนมีพื้นฐานความเป็นมาของชีวิตที่ไม่เหมือนกัน หล่อหลอมให้เกิดพฤติกรรมหลากหลายรูปแบบทั้งด้านบวกและด้านลบ ดังนั้นการรู้ข้อมูลที่จำเป็นเกี่ยวกับตัวนักเรียนจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้ครูประจำชั้น ครูที่ปรึกษามีความเข้าใจนักเรียนมากขึ้น สามารถนำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อการคัดกรองนักเรียนเป็นประโยชน์ในการส่งเสริมพัฒนาการป้องกัน แก้ไขและช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างถูกต้องซึ่งเป็นข้อมูล

และเชิงประจักษ์มิใช่การใช้ความรู้สึกหรือการคาดเดา โดยเฉพาะในการแก้ไขปัญหานักเรียนซึ่งจะทำให้ไม่เกิดข้อผิดพลาดต่อการช่วยเหลือนักเรียนหรือเกิดได้น้อยที่สุด

บารุง เกื้อกูล (ออนไลน์. 2553) กล่าวว่า การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลเป็นกระบวนการแลกเปลี่ยนความคิดและสร้างความสัมพันธ์ภาพที่ดีของครูที่ปรึกษาและผู้ปกครอง เป็นการพบปะพูดคุยกับผู้ปกครองเครือข่าย โดยจะมีครูประจำชั้นหรือครูที่ปรึกษาดำเนินกิจกรรมและเฝ้าอำนาจให้ผู้ปกครองได้พูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดและสร้างความสัมพันธ์ที่ดีและใกล้ชิดกันมากขึ้น

กรมสุขภาพจิต (2554 : 131) ได้กำหนดว่าการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลเป็นความแตกต่างของนักเรียนแต่ละคนที่มีพื้นฐานความเป็นมาของชีวิตที่ไม่เหมือนกัน หล่อหลอมให้เกิดพฤติกรรมหลากหลายรูปแบบ ทั้งด้านบวกและด้านลบ ดังนั้นการรู้ข้อมูลที่จำเป็นเกี่ยวกับตัวนักเรียนจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้ครูที่ปรึกษามีความเข้าใจนักเรียนมากขึ้น สามารถนำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อการคัดกรองนักเรียน เป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริม การป้องกันและการแก้ปัญหานักเรียนได้อย่างถูกต้อง ซึ่งเป็นข้อมูลเชิงประจักษ์ มิใช่การใช้ความรู้สึกหรือการคาดเดา โดยเฉพาะในการแก้ปัญหานักเรียน จะทำให้ไม่เกิดข้อผิดพลาดต่อการช่วยเหลือนักเรียนหรือเกิดได้น้อยที่สุด โดยข้อมูลพื้นฐานที่เกี่ยวกับตัวนักเรียนที่ครูที่ปรึกษาควรมีอย่างน้อย 3 ด้าน ดังนี้

1. ด้านความสามารถแยกเป็น

1.1 ด้านการเรียน

1.2 ด้านความสามารถอื่น ๆ

2. ด้านสุขภาพ แยกเป็น

2.1 ด้านร่างกาย

2.2 ด้านจิตใจ - พฤติกรรม

3. ด้านครอบครัว แยกเป็น

3.1 ด้านเศรษฐกิจ

3.2 ด้านการคุ้มครองนักเรียน

4. ด้านอื่น ๆ ที่ครูพบเพิ่มเติม ซึ่งมีความสำคัญหรือเกี่ยวข้องกับการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับตัวนักเรียนในแต่ละด้านที่ปรึกษาจะต้องทราบรายละเอียดและแหล่งของข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียนและอาจจะต้องประสานความร่วมมือกับครูและบุคลากรอื่นทั้งในและนอกสถานศึกษาเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลดังกล่าวอันจะเป็นประโยชน์ต่อการรู้จักนักเรียนดีขึ้น

ทัศนีย์ ไชยเจริญ (ออนไลน์. 2555) กล่าวว่า การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล เป็นการรู้จักความต้องการของนักเรียนแต่ละบุคคลในเรื่องความสามารถในการเรียน ด้านสุขภาพ ด้านครอบครัว สุขภาพจิต ด้านเศรษฐกิจและด้านอื่น ๆ เพื่อจะได้ช่วยเหลือ ส่งเสริม ปรับปรุงและการแก้ไขต่อไป

เคลลี่ (Kelly. Online : 2003:) กล่าวว่า การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล เป็นการรู้ข้อมูลพื้นฐานของนักเรียนเป็นรายบุคคลในด้านความสามารถทางการเรียน ความสามารถทางการเรียน ความสามารถพิเศษ ด้านสุขภาพกาย สุขภาพจิตและพฤติกรรม ด้านเศรษฐกิจของครอบครัวและด้านการคุ้มครองนักเรียนเพื่อที่จะช่วยให้ครูที่ปรึกษามีความเข้าใจและรู้จักนักเรียนมากขึ้น

กลาเซอร์ (Glazier. Online 2004) กล่าวว่า การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลเป็นการดำเนินงานเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับตัวนักเรียน ทั้งในด้านการเรียน ด้านสุขภาพ ด้านส่วนตัวและการศึกษา พฤติกรรมของนักเรียนเป็นรายบุคคล เช่น การสัมภาษณ์ การเยี่ยมบ้าน เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์คัดกรองนักเรียนเป็นประโยชน์ในการส่งเสริม การป้องกันและแก้ไขปัญหาของนักเรียนได้อย่างถูกต้อง เพื่อนำข้อมูลเหล่านี้มาแก้ไขปัญหาให้นักเรียนไม่ให้เกิดข้อผิดพลาดต่อการช่วยเหลือนักเรียน

สรุปได้ว่า การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล คือการดำเนินงานที่เกี่ยวกับตัวนักเรียนที่มีปัญหาด้วยวิธีการที่หลากหลายโดยใช้แบบประเมินพฤติกรรมนักเรียนและมีการปรับปรุงข้อมูลนักเรียนรายบุคคลให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ มีการวิเคราะห์ สรุปผลและนำข้อมูลไปใช้พัฒนาส่งเสริมให้นักเรียนให้นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์

การคัดกรองนักเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552 : 18) ได้กำหนดว่า การคัดกรองนักเรียนเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดที่ได้จากการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลแล้วนำผลที่ได้มาจำแนกตามเกณฑ์การคัดกรองที่สถานศึกษาได้จัดทำขึ้น สถานศึกษาควรมีการประชุมครูกำหนดเกณฑ์การคัดกรองเพื่อจัดกลุ่มนักเรียนร่วมกันให้เป็นที่ยอมรับของครูในสถานศึกษาและสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง รวมทั้งให้มีการกำหนดเกณฑ์ว่าความรุนแรงหรือความถี่เท่าไร จึงจัดอยู่ในกลุ่มเสี่ยงหรือกลุ่มมีปัญหา

นิภา แยมวชิ (ออนไลน์. 2552) กล่าวว่า การคัดกรองนักเรียนเป็นการพัฒนาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียนเพื่อการจัดกลุ่มนักเรียนเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่

1. กลุ่มปกติ คือนักเรียนได้รับการวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ตามเกณฑ์คัดกรองของสถานศึกษาแล้วอยู่ในเกณฑ์ของกลุ่มปกติ

2. กลุ่มเสี่ยงมีปัญหา คือนักเรียนที่อยู่ในเกณฑ์กลุ่มเสี่ยงมีปัญหาตามเกณฑ์การคัดกรองของสถานศึกษาซึ่งสถานศึกษาต้องให้การช่วยเหลือป้องกันและแก้ไขปัญหาตามกรณี

กรมสุขภาพจิต (2554 : 131) ได้กำหนดว่า ความสำคัญของการคัดกรองนักเรียนเป็นการพิจารณาข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียน เพื่อการจัดกลุ่มนักเรียนเป็น 2 กลุ่ม คือ

1. กลุ่มปกติ คือนักเรียนที่ได้รับการวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ตามเกณฑ์การคัดกรองของสถานศึกษาแล้วอยู่ในเกณฑ์ของกลุ่มปกติ

2. กลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา คือนักเรียนที่จัดอยู่ในเกณฑ์ของกลุ่มเสี่ยงมีปัญหาตามเกณฑ์การคัดกรองของสถานศึกษาซึ่งสถานศึกษาต้องให้การช่วยเหลือป้องกันหรือแก้ไขปัญหามา แต่กรณีทัศนีย์ ไชยเจริญ (ออนไลน์, 2555) กล่าวว่า การคัดกรองนักเรียนเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดที่ได้จากการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลแล้วนำผลที่ได้มาจำแนกตามเกณฑ์การคัดกรอง ซึ่งเป็นการจัดแบ่งกลุ่มนักเรียนเป็นกลุ่มตามพฤติกรรมซึ่งแบ่งออกเป็นกลุ่ม ได้แก่ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหที่สถานศึกษาได้กำหนดขึ้นและจะต้องคอยสอดส่องพฤติกรรมนักเรียนในกลุ่มอย่างใกล้ชิดเพื่อป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้นและที่สำคัญคือครูที่ปรึกษาต้องเก็บผลการคัดกรองเป็นความลับไม่ให้นักเรียนรู้ว่าตนเองอยู่ในกลุ่มเสี่ยงหรือกลุ่มมีปัญหา

เคลลี่ (Kelly, Online : 2003) กล่าวว่า การคัดกรองนักเรียนเป็นการนำข้อมูลนักเรียนที่รวบรวมไว้มาวิเคราะห์เพื่อจัดกลุ่มนักเรียนตามสภาพปัญหาและความต้องการ จึงจัดกลุ่มนักเรียนเป็นกลุ่มส่งเสริมพัฒนา กลุ่มป้องกันและกลุ่มแก้ไข

กลาเซอร์ (Glazier, Online : 2004) กล่าวว่า การคัดกรองเป็นการดำเนินการ โดยใช้ข้อมูลจากการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลมาพิจารณา จำแนกนักเรียนออกเป็นกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา และสามารถให้คำแนะนำช่วยเหลือได้อย่างเหมาะสมจะทำให้สามารถดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างถูกต้องและรวดเร็วตรงกับปัญหาของนักเรียน โดยครูต้องมีเกณฑ์ในการคัดกรองที่เป็นที่ยอมรับของครู ผู้ปกครองและนักเรียน

สรุปได้ว่า การคัดกรองนักเรียนเป็นการจัดกลุ่มนักเรียนตามตัวชี้วัดของเกณฑ์โดยมีการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อคัดกรองนักเรียนและพิจารณาข้อมูลนักเรียนจากบุคลากรหลายฝ่าย รวมถึงแจ้งให้ผู้ปกครองรับทราบตัวชี้วัดของเกณฑ์จากสถานศึกษาและมีการรายงานผลการคัดกรองนักเรียนไปยังฝ่ายที่เกี่ยวข้องในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนทั้งนี้จะมีการเก็บผลการคัดกรองของนักเรียนเป็นความลับ

การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552 : 19) ได้กำหนดว่า การส่งเสริมและพัฒนาให้นักเรียนเป็นการสนับสนุนให้นักเรียนทุกคนที่อยู่ในความดูแลของครูประจำชั้น ครูที่ปรึกษาให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพ มีความภาคภูมิใจในตนเองซึ่งจะช่วยป้องกันมิให้นักเรียนที่อยู่ในกลุ่มปกติกลายเป็นนักเรียนกลุ่มเสี่ยงหรือกลุ่มมีปัญหาและเป็นการช่วยให้นักเรียนกลุ่มเสี่ยง มีปัญหา กลับมามีพฤติกรรมดีขึ้นตามที่สถานศึกษาหรือชุมชนคาดหวัง

กรมสุขภาพจิต (2554 : 131) ได้กำหนดว่า การส่งเสริมและพัฒนาให้นักเรียนเป็นการสนับสนุนให้นักเรียนทุกคนที่มีอยู่ในความดูแลของครูที่ปรึกษาไม่ว่าจะเป็นนักเรียนกลุ่มปกติหรือกลุ่มเสี่ยง มีปัญหาให้มีคุณภาพมากขึ้น มีความภาคภูมิใจในตนเองในด้านต่าง ๆ ซึ่งจะช่วยป้องกันมิให้นักเรียน

ที่อยู่ในกลุ่มปกติกลายเป็นนักเรียนกลุ่มเสี่ยง มีปัญหาและเป็นการช่วยให้นักเรียนกลุ่มเสี่ยง มีปัญหา กลับมาเป็นนักเรียนกลุ่มปกติและมีคุณภาพตามที่สถานศึกษาหรือชุมชนคาดหวังต่อไป

ทักษิณี ไชยเจริญ (ออนไลน์, 2555) กล่าวว่า การส่งเสริมและพัฒนานักเรียนเป็นการ สนับสนุนให้นักเรียนที่อยู่ในความดูแลของครูประจำชั้นครูที่ปรึกษาไม่ว่าจะเป็นกลุ่มปกติหรือกลุ่ม เสี่ยง ได้พัฒนาความสามารถของตนเองให้มีคุณภาพตามเป้าหมายของสถานศึกษาหรือชุมชนที่คาดหวัง ไว้เพื่อให้นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจในตนเองสามารถปรับตัวไปเผชิญกับปัญหาและดำรงตนให้ เหมาะสมกับวัยโดยใช้รูปแบบที่หลากหลายตามสภาพและความเหมาะสม ได้แก่ การจัดกิจกรรม โหมรวมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนการประชุมผู้ปกครองนักเรียน

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2555 : 34) ได้กำหนดว่า การส่งเสริมและพัฒนา นักเรียน เป็นการส่งเสริมนักเรียนไม่ว่าจะเป็นนักเรียนกลุ่มปกติกลุ่มเสี่ยงหรือกลุ่มมีปัญหาให้มีคุณภาพ มากขึ้น ได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพมีความภาคภูมิใจในตนเองในด้านต่าง ๆ ซึ่งจะช่วยป้องกันไม่ให้นักเรียนที่อยู่ในกลุ่มปกติและกลุ่มพิเศษกลายเป็นนักเรียนกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหา

ชีไวโกว (Sheviakov, 1985 : 108) กล่าวว่า การส่งเสริมนักเรียนเป็นการสนับสนุนให้นักเรียน ทุกคนที่อยู่ในความดูแลของผู้ที่ศึกษาไม่ว่าจะเป็นนักเรียนกลุ่มปกติหรือกลุ่มเสี่ยงกลุ่มมีปัญหาให้มี คุณภาพมากขึ้นมีความภาคภูมิใจในตนเองในด้านต่าง ๆ ซึ่งจะช่วยป้องกันไม่ให้นักเรียนที่อยู่ในกลุ่ม ปกติกลายเป็นนักเรียนกลุ่มเสี่ยงกลุ่มมีปัญหาและเป็นการช่วยให้นักเรียนกลุ่มเสี่ยงกลุ่มมีปัญหา กลับมาเป็นนักเรียนกลุ่มปกติให้มีคุณภาพตามที่สถานศึกษาหรือชุมชนคาดหวัง

กลาเซอร์ (Glazier, 2004 : online) กล่าวว่า การจัดกิจกรรมให้นักเรียนทุกคนที่อยู่ในความ ดูแลรับผิดชอบของครูที่ปรึกษา ทั้งในกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหาให้สามารถพัฒนาเป็น บุคคลที่มีคุณภาพสูงสุดตามศักยภาพ สำหรับกลุ่มปกติต้องพัฒนาให้ดีขึ้นส่วนกลุ่มเสี่ยงต้องจัดกิจกรรม ไม่ให้นักเรียนกลุ่มนี้เป็นกลุ่มที่มีปัญหาในอนาคต

สรุปได้ว่า การส่งเสริมนักเรียนเป็นการจัดกิจกรรมต่าง ๆ อย่างต่อเนื่องเพื่อส่งเสริมพัฒนา นักเรียนให้มีความสอดคล้องกับความต้องการของสถานศึกษา เพื่อให้มีความภูมิใจในตนเอง โดยมิ การยกย่อง ชมเชย ให้รางวัลนักเรียนที่สร้างชื่อเสียงให้กับสถานศึกษาและมีการประชุมผู้ปกครอง นักเรียนทุกภาคเรียน

การป้องกันและการแก้ปัญหา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552 : 20) ได้กำหนดว่า การป้องกันและการ แก้ไขปัญหาไว้ว่า ในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนครูที่ปรึกษาควรให้ความเอาใจใส่กับนักเรียนทุกคน เท่าเทียมกัน แต่สำหรับนักเรียนกลุ่มเสี่ยง มีปัญหานั้นจำเป็นอย่างมากที่ต้องให้ความดูแลเอาใจใส่ อย่างใกล้ชิดและหาวิธีการช่วยเหลือทั้งการป้องกันและการแก้ปัญหา โดยไม่ปล่อยปละละเลยนักเรียน

จนกลายเป็นปัญหาสังคม การป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียนจึงเป็นภาระงานที่ยิ่งใหญ่และมีคุณค่าอย่างมากในการพัฒนาให้นักเรียนเติบโตเป็นบุคคลที่มีคุณภาพของชุมชน สังคมประเทศชาติต่อไป

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2552 : 30) ได้กำหนดว่า การป้องกันและการแก้ไขปัญหานั้นครูแนะแนว ต้องเป็นผู้สนับสนุนและเป็นแกนหลักแก่ครูที่ปรึกษาและผู้เกี่ยวข้องทุกคน ในการให้ความรู้ เทคนิค วิธีการและกระบวนการตามหลักจิตวิทยาและการแนะแนว เพื่อใช้ในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนและกิจการนักเรียน ได้แก่ หัวหน้าระดับ รองหัวหน้าระดับ มีหน้าที่จัดประชุมครูในระดับเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนและจัดประชุมกลุ่มเพื่อปรึกษาปัญหารายกรณี ทำให้ครูที่ปรึกษามีความรู้ความเข้าใจและทราบแนวทางการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเหมาะสม

กรมสุขภาพจิต (2554 : 131) ได้กำหนดว่าการป้องกันและการแก้ไขปัญหานั้นเป็นการเอาใจใส่กับนักเรียนกลุ่มเสี่ยง มีปัญหาอย่างใกล้ชิดและหาวิธีการช่วยเหลือทั้งการป้องกันและการแก้ไขโดยไม่ปล่อยปละละเลยนักเรียนจนกลายเป็นปัญหาสังคม การป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียนจึงเป็นภาระงานที่ยิ่งใหญ่และมีคุณค่าอย่างมากในการพัฒนาให้นักเรียนเติบโตเป็นบุคคลที่มีคุณภาพของชุมชน สังคมและประเทศชาติต่อไป

ประเวช ดันตีพิวัฒนสกุล (ออนไลน์. 2555) กล่าวว่า การป้องกันและการแก้ไขปัญหาการให้คำปรึกษาเบื้องต้นกับนักเรียนกลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา ตลอดจนการประสานงานกับฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อจัดกิจกรรมต่าง ๆ ได้แก่ กิจกรรมเสริมหลักสูตร กิจกรรมในห้องเรียน กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน โดยเลือกกิจกรรมที่เหมาะสมสอดคล้องกับปัญหาบุคลิกลักษณะและสภาพแวดล้อมของนักเรียนแต่ละคน

พนม เกตุมาน (ออนไลน์. 2558) กล่าวว่า กล่าวว่าการป้องกันและการแก้ไขปัญหานี้เป็นการให้คำปรึกษาเบื้องต้นกับนักเรียนกลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา ตลอดจนการประสานงานกับฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อจัดกิจกรรมต่าง ๆ ได้แก่ กิจกรรมเสริมหลักสูตร กิจกรรมในห้องเรียน กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน โดยเลือกกิจกรรมที่เหมาะสมสอดคล้องกับปัญหาบุคลิกลักษณะและสภาพแวดล้อมของนักเรียนแต่ละคน

ก๊อบลิน และ โปแลนด์ (Giblin and Poland. 1981 : 428) กล่าวว่า การป้องกันและการแก้ไขปัญหานี้เป็นการดูแลเอาใจใส่ป้องกันและช่วยแก้ปัญหาให้กับนักเรียนทุกคนเท่าเทียมกัน โดยมีการมีการกำหนดขอบเขตของงาน การจัดโครงสร้างขององค์การเพื่อให้เกิดความชัดเจนในการปฏิบัติงาน มีการบริหารและกระบวนการติดตาม ตรวจสอบและประเมินผล เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขให้งานบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่วางไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

เซเวียคอฟ (Sheviakov, 1985 : 121) กล่าวว่า การป้องกันและการแก้ไขปัญหานั้นเป็นการดูแลนักเรียนซึ่งครูที่ปรึกษาให้ความเอาใจใส่กับนักเรียนทุกคนเท่าเทียมกันแต่สำหรับนักเรียนกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มที่มีปัญหานั้นจำเป็นอย่างมากที่ต้องให้ความดูแลเอาใจใส่อย่างใกล้ชิดและหาวิธีการช่วยเหลือ ซึ่งหากเป็นกลุ่มเสี่ยงก็ต้องเฝ้าระวังและป้องกันมิให้กลายเป็นกลุ่มมีปัญหา ส่วนกลุ่มมีปัญหาก็ต้องหาวิธีการแก้ไขปัญหาย่างเร่งด่วน โดยไม่ปล่อยปละละเลยนักเรียนทั้งสองกลุ่มจนกลายเป็นปัญหาของสังคม

สรุปได้ว่า การป้องกันและแก้ไขปัญหาคือการติดตามดูแลช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มเสี่ยงอย่างใกล้ชิด ต่อเนื่อง อย่างเท่าเทียมและมีการติดตาม ซึ่งแนะนำนักเรียนให้ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องหรือพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์โดยมีการประสานงานกับผู้ปกครองนักเรียนในการแก้ปัญหาของนักเรียนในด้านต่าง ๆ โดยเก็บรักษาข้อมูลของนักเรียนที่ได้รับความช่วยเหลือแก้ไขเป็นความลับ

การส่งต่อ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552 : 21) ได้กำหนดว่า ในการป้องกันและแก้ไขของนักเรียน โดยครูที่ปรึกษาทำตามกระบวนการแล้วนั้น อาจมีบางกรณีที่มีปัญหาที่มีความยากต่อการช่วยเหลือหรือช่วยเหลือแล้วนักเรียนมีพฤติกรรมไม่ดีขึ้นก็ควรดำเนินการส่งต่อผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้นักเรียนได้รับการส่งเสริมพัฒนาและช่วยเหลืออย่างถูกทางและรวดเร็วขึ้น การส่งต่อแบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ

1. การส่งต่อภายใน ครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษาส่งต่อไปยังครูแนะแนวหรือผู้เกี่ยวข้องที่สามารถให้ความช่วยเหลือนักเรียนได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสภาพปัญหาและความต้องการของนักเรียน
2. การส่งต่อภายนอก เป็นการส่งนักเรียนไปให้ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องได้ช่วยเหลือพัฒนานักเรียน กรณีที่เกินความสามารถของสถานศึกษาโดยครูแนะแนวหรือผู้เกี่ยวข้องเป็นผู้ดำเนินการส่งต่อและมีการติดต่อรับทราบผลการช่วยเหลือเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง

กรมสุขภาพจิต (2554 : 131) ได้กำหนดว่า แนวทางการส่งต่อนักเรียนไว้ ดังนี้

1. ครูที่ปรึกษาประสานงานกับครูที่จะช่วยเหลือนักเรียนต่อเพื่อให้ทราบล่วงหน้า
2. สรุปข้อมูลส่วนตัวของนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือและวิธีการช่วยเหลือที่ผ่านมา รวมทั้งผลที่เกิดขึ้นจากการช่วยเหลือให้ผู้รับช่วงการช่วยเหลือนักเรียนทราบ
3. ครูที่ปรึกษาชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจถึงความจำเป็นในการส่งต่อโดยใช้คำพูดที่สร้างสรรค์
4. ครูที่ปรึกษานัดวันเวลาและสถานที่นัดพบกับครูที่ช่วยเหลือนักเรียนและส่งต่อให้เรียบร้อย
5. ติดตามผลการช่วยเหลือนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ

ทัศนีย์ ไชยเจริญ (ออนไลน์. 2555) กล่าวว่า การส่งต่อ เป็นการป้องกันและแก้ไขปัญหาของนักเรียนในกรณีที่นักเรียนมีปัญหาต่อการช่วยเหลือหรือช่วยเหลือแล้วแต่นักเรียนมีพฤติกรรมไม่ดีขึ้น ดังนั้นครูที่ปรึกษาส่งต่อครู เนาะแนว ครูพยาบาล ครูประจำวิชาและผู้ปกครองของสถานศึกษากรณีปัญหาที่มีความยากต่อการช่วยเหลือหรือช่วยเหลือแล้วนักเรียนมีพฤติกรรมที่ไม่ดีขึ้นจะส่งต่อให้ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านต่อไป

อินทิตรา หิรัญสาย (ออนไลน์. 2555) กล่าวว่า ในการดำเนินการตามระบบดูแล ช่วยเหลือ นักเรียนของสถานศึกษามีปัญหาบางปัญหาที่ยากต่อการช่วยเหลือหรือช่วยเหลือแล้วนักเรียนยังมีพฤติกรรมไม่ดีขึ้นก็จัดการส่งต่อ โดยแบ่งเป็นส่งต่อภายในและส่งต่อภายนอกจากการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง ทำให้นักเรียนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสมลดลงและส่งเสริมให้นักเรียนกลุ่มปกติมีความรู้ความสามารถเพิ่มขึ้น

หยุ่น (Yuen. Online. 2001) กล่าวว่า การส่งต่อนักเรียน เป็นการดำเนินงานเกี่ยวกับนักเรียนกลุ่มที่มีปัญหารุนแรงที่ครูที่ปรึกษาไม่สามารถดำเนินการแก้ไขปัญหาได้โดยลำพังจำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนจากผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น งานแนะแนว นักสังคมสงเคราะห์ที่จิตแพทย์ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหานักเรียน

กลาเซอร์ (Glazier. Online. 2004) กล่าวว่า การส่งต่อนักเรียน เป็นการแก้ปัญหาโดยวิธีการต่าง ๆ แล้วนักเรียนมีพฤติกรรมไม่ดีขึ้น ต้องดำเนินการส่งต่อไปยังผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านต่อไป

สรุปว่า การส่งต่อนักเรียนเป็นขั้นตอนการดำเนินการกับกลุ่มนักเรียนกลุ่มที่มีปัญหารุนแรงที่ครูไม่สามารถดำเนินการแก้ไขปัญหาได้โดยลำพัง โดยการประสานงานกับผู้ปกครองและมีการประสานงานทั้งหน่วยงานภายในและหน่วยงานภายนอกสถานศึกษา อย่างต่อเนื่องซึ่งจำเป็นต้องได้รับความช่วยเหลือสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อสามารถช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

นโยบายการบริหารสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดตราด จันทบุรีและระยอง

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) นับเป็นอีกหนึ่งองค์กรที่มีบทบาทสำคัญในการจัดการศึกษา อันเนื่องมาจากนโยบายกระจายอำนาจการจัดการศึกษาสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งได้กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 289 ที่บัญญัติให้ อปท. มีสิทธิที่จะจัดการศึกษาอบรมและฝึกอาชีพตามความเหมาะสมและความต้องการภายในท้องถิ่นนั้น และเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอบรมของรัฐ ตลอดจนสนับสนุนการจัดการการศึกษาของรัฐ เช่น ด้านงบประมาณและทรัพย์สินและด้านวิชาการ เช่น การพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน การระดมผู้รู้ในชุมชนให้มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน โดยมีนโยบายการจัดการศึกษา ดังนี้ (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. 2551 : 5)

1. วางแผนการศึกษาระยะยาว เพื่อให้ในอนาคตของผู้เรียนสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาของจังหวัด

2. จัดการศึกษาของท้องถิ่นที่เน้นบริบทของพื้นที่เป็นต้นทุนสำคัญ

3. พัฒนาข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนและสถานศึกษาและบูรณาการงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล

4. พัฒนาการแนะแนวการศึกษาสู่เส้นทางอาชีพที่หลากหลายตามความต้องการแรงงานของภาคธุรกิจในพื้นที่

5. ส่งเสริมผู้เรียนที่ไม่เก่งวิชาการให้มีโอกาสทางการศึกษาที่มีกว่า ร้อยละ 60

6. พัฒนาเทคโนโลยีควบคู่กับวัฒนธรรมและจริยธรรม โดยสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงผลงานสร้างสรรค์อย่างต่อเนื่อง

7. ส่งเสริมการศึกษาตลอดชีวิต

8. ยกกระตือรือร้นมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายให้เป็นภาคีเครือข่ายด้านการศึกษาที่ครบวงจร

9. การกระจายอำนาจการบริหารจัดการให้สถานศึกษาดำเนินการร่วมกับคณะกรรมการภาคีเครือข่าย

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้มีการกำหนดโครงสร้างการบริหารและการจัดการศึกษาในรูปแบบของคณะกรรมการในการบริหารและการจัดการศึกษาทุกระดับตั้งแต่ระดับส่วนกลางจนถึงระดับท้องถิ่น ซึ่งการจัดระบบบริหารงานบุคคลเพื่อการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการบริหารที่สอดคล้องและปฏิบัติตามระเบียบ หลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติต่าง ๆ เช่นเดียวกับข้าราชการครูสังกัดกระทรวงศึกษาธิการทุกประการ โดยการบริหารงานบุคคลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบริหารในรูปแบบของคณะกรรมการซึ่งประกอบด้วย (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. 2551 : 6)

1. คณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น (ก.ถ.)

2. คณะกรรมการกลางข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่น

3. คณะกรรมการกลางข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่นระดับจังหวัด

คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดมาตรฐานกลางในการแต่งตั้ง การพ้นตำแหน่งของข้าราชการส่วนท้องถิ่น รวมทั้งมีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดโครงสร้างอัตราเงินเดือนและประโยชน์ตอบแทนอีกด้วย ซึ่งยังพบปัญหาในด้านการขาดแคลนบุคลากรทางด้านการศึกษาที่มีความรู้ความเข้าใจและมีประสบการณ์ในการจัดการศึกษา การสรรหาบุคลากรขาดความยุติธรรมมีการใช้ระบบอุปถัมภ์ เป็นต้น ในด้านการบริหารวิชาการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยึดแนวทางการบริหารวิชาการ

ตามความมุ่งหมาย หลักการและแนวการจัดการศึกษาที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ส่งเสริมสนับสนุน การพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนกระบวนการเรียนรู้ โดยให้การสนับสนุนการอบรมพัฒนาครู และการส่งเสริมให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ในส่วนของการบริหารงบประมาณ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้จัดสรรงบประมาณให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและ สถานศึกษาในสังกัดโดยแหล่งที่มาของงบประมาณเพื่อการศึกษาได้จากเงินรายได้ของเทศบาลและ เมืองพัทยา เงินอุดหนุนจากรัฐบาล นอกจากนี้ยังมีการระดมและควบคุมการใช้ทรัพยากรจากแหล่งอื่น นอกเหนือจากงบประมาณ ได้แก่ การขอสนับสนุนจากบริษัทเอกชนการจัดกิจกรรมหารายได้เพื่อ การศึกษา เป็นต้น สำหรับการบริหารทั่วไปพบว่า ส่วนใหญ่มีการกำหนดวิสัยทัศน์ ให้จัดการศึกษา ทุกระบบให้ประชาชนอย่างทั่วถึงอย่างมีคุณภาพและได้มาตรฐาน โดยมีการจัดแผนพัฒนาการศึกษา โดยผู้ร่วมวางแผนการศึกษาเป็นผู้บริหาร โรงเรียน คณะเทศมนตรี ครูและผู้ปกครองในสัดส่วน ใกล้เคียงกัน นอกจากนี้ยังได้รับการส่งเสริมสนับสนุนจากกระทรวงมหาดไทยมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ กระทรวงสาธารณสุขขององค์กรชุมชน เป็นต้น

การดำเนินการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นในจังหวัดตราด จันทบุรีและระยอง มีการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็น อย่างมีขั้นตอน โดยมีผู้บริหารและครูที่ปรึกษาเป็นผู้ดำเนินการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน รวมทั้ง ความร่วมมือที่ดีระหว่างพ่อแม่ ผู้ปกครอง ชุมชน สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย เพื่อให้ สนับสนุนให้นักเรียนสามารถปรับตัวและพัฒนาตนเองได้ ซึ่งมาตรฐานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อประกันคุณภาพระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนสถานศึกษาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีทั้งหมด 3 มาตรฐาน 12 ตัวชี้วัดแบ่งออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2553 : 80 - 81)

1. มาตรฐานด้านผู้เรียน มี 1 มาตรฐาน 5 ตัวชี้วัด เน้นให้นักเรียนสามารถพัฒนาตนเองได้ ตามศักยภาพและสามารถปรับตัวอยู่ในสังคมได้มีอย่างมีความสุข
2. มาตรฐานด้านกระบวนการ มี 1 มาตรฐาน 3 ตัวชี้วัด เน้นให้มีการบริหารจัดการระบบ ดูแลช่วยเหลือนักเรียน อย่างมีคุณภาพโดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง
3. มาตรฐานด้านปัจจัย มี 1 มาตรฐาน 4 ตัวชี้วัด เน้นให้มีบุคลากร สื่อ เครื่องมือ เพื่อการ ดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

มาตรฐานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนทั้ง 3 มาตรฐาน 14 ตัวชี้วัด เป็นแนวทางให้ได้พัฒนา คุณภาพระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและการประเมินระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อยกระดับคุณภาพ มาตรฐานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยต่างประเทศ

กู๊ดแมน และคณะ (Goodman and et al. 2003 : 118) ได้ศึกษาการใช้แบบคัดกรองนักเรียนเป็นรายบุคคล (SDQ) เพื่อคัดกรองนักเรียนที่มีความผิดปกติทางจิตใจ เยาวชนในชุมชนที่รวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามจากผู้ปกครอง ครู เพื่อนเยาวชน ผลการศึกษาพบว่า ทุกกลุ่มให้ความเห็นว่าเป็นความผิดปกติทางจิตใจที่เกิดขึ้นเฉพาะบุคคลและเป็นความแปรปรวนทางอารมณ์ของบุคคล โดยมีพฤติกรรมส่วนบุคคล พฤติกรรมอยู่ไม่สุขหรือไม่อยู่นิ่ง พวกซึมเศร้าและพวกที่มีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์อื่น ๆ ความกลัวสิ่งของหรือสัตว์เฉพาะบุคคล ถูกทอดทิ้งในวัยเด็กและพฤติกรรม การกินไม่เหมาะสม ทำให้การคัดกรองเยาวชนที่ผิดปกติทางจิตใจมีความแม่นยำและแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้อย่างมีประสิทธิภาพเหมาะสมมากกว่าการเก็บรวบรวมข้อมูลจากครูและเพื่อนเยาวชนเพียงอย่างเดียว

คิง (King. 2003 : Abstract) ได้ศึกษาการจัด โปรแกรมให้คำปรึกษาในโรงเรียน : ความเห็นพ้องระหว่างครูแนะแนวและอาจารย์ใหญ่ ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ระดับความคิดเห็นระหว่างครูแนะแนวและอาจารย์ใหญ่จากโรงเรียนรัฐบาลในเรื่องเกี่ยวกับความสำคัญของการจัดกิจกรรมให้คำปรึกษาและการดำเนินการจัดกิจกรรมให้คำปรึกษาภายในโรงเรียน ผลการศึกษาพบว่า ไม่มีความแตกต่างระหว่างทัศนคติของครูแนะแนวและอาจารย์ใหญ่ ทั้งในเรื่องความสำคัญของการจัดกิจกรรมให้คำปรึกษาและการดำเนินการจัดกิจกรรมให้คำปรึกษาภายในโรงเรียน 44 กิจกรรม ซึ่งพบว่า มีความสัมพันธ์กันในด้านบวกอย่างมีนัยสำคัญระหว่างทัศนคติในเรื่องความสำคัญของการจัดกิจกรรมให้คำปรึกษาและการดำเนินการจัดกิจกรรมให้คำปรึกษาภายในโรงเรียนและยังพบด้วยว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญระหว่างคำตอบของครูแนะแนวและอาจารย์ใหญ่ในเรื่องเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านกิจกรรมแนะแนวของโรงเรียนใน 3 กลุ่มงานด้วย

กลาสเซียร์ (Glazier. Online : 2004) ได้ศึกษา การสำรวจทัศนคติของนักวิชาการการศึกษาสามัญในเรื่องเกี่ยวกับปัญหาและประสิทธิภาพ ด้านการยอมรับตนเองของนักเรียนที่จัดอยู่ในกลุ่มเสี่ยงซึ่งมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในขณะทำงาน เพื่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างของครูนักวิชาการการศึกษาสามัญ ซึ่งมีทัศนคติในด้านบวกต่อกระบวนการบริหารงานของคณะทำงาน เพื่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีแนวโน้มสูงในการมองว่าตนเองมีศักยภาพในการทำงานและมีความพร้อมที่จะจัดการกับปัญหาที่อาจเกิดขึ้นกับนักเรียนที่จัดอยู่ในกลุ่มเสี่ยงมากกว่า นอกจากนี้ครูกับนักวิชาการการศึกษาสามัญในโรงเรียนประถมศึกษา (Patrick Henry Elementary School) ส่วนใหญ่มีทัศนคติที่ดีต่อนักเรียนในกลุ่มเสี่ยงของพวกเขาและมีความเต็มใจที่จะทำการปรับปรุงสภาพสิ่งแวดล้อมและการจัดการเรียนการสอนเพื่อที่จะช่วยให้นักเรียนเหล่านั้นดีขึ้น

งานวิจัยในประเทศ

ทศพิช ลุนสะแกวงษ์ (2550 : 120) ได้ศึกษา บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามทักษะของบุคลากรในโรงเรียนที่จัดการศึกษาในช่วงชั้นที่ 3 - 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม ผลการศึกษาพบว่า 1) บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามทักษะของบุคลากรในโรงเรียนที่จัดการศึกษาในช่วงชั้นที่ 3 - 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม ภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) เปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามทักษะของบุคลากรในโรงเรียนในโรงเรียนที่จัดการศึกษาในช่วงชั้นที่ 3-4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 3) เปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามทักษะของบุคลากรในโรงเรียนในโรงเรียนที่จัดการศึกษาในช่วงชั้นที่ 3-4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม จำแนกตามตำแหน่ง โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 4) เปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามทักษะของบุคลากรในโรงเรียนในโรงเรียนที่จัดการศึกษาในช่วงชั้นที่ 3-4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 5) เปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามทักษะของบุคลากรในโรงเรียนในโรงเรียนที่จัดการศึกษาในช่วงชั้นที่ 3-4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ชาวลิต จินดารัตน์ (2551 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา การดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 ผลการศึกษาพบว่า 1) การดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) ผลการวิเคราะห์การดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 จำแนกตามตำแหน่งของบุคลากรในโรงเรียน โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 3) จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตระการ อุดมวงศ์ศิริ (2552 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 1-3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า 1) สภาพการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำแนกตามตำแหน่งบุคลากร โดยภาพรวมมีการปฏิบัติและการดำเนินการอยู่ในระดับมาก 2) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 1-3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 1 จำแนกตามตำแหน่งบุคลากร โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

นริศรา จูเยี่ยม (2553 : 74) ได้ศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดระยอง ผลการศึกษาพบว่า 1) การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) ผลการเปรียบเทียบตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดระยอง จำแนกตามสถานภาพ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ผลการเปรียบเทียบตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดระยอง จำแนกตามประสบการณ์ โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

บัญญัติ วัตต์เข้าหลาม (2553 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนที่เปิดสอน ช่วงชั้นที่ 3-4 ในเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ผลการศึกษาพบว่า 1) สภาพการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนที่เปิดสอน ช่วงชั้นที่ 3-4 ในเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) สภาพการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 3-4 ในเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 จำแนกตามสถานภาพ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) การเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนที่เปิดสอน ช่วงชั้นที่ 3-4 ในเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ประเสริฐ สวนจันทร์ (2553 : 99) ได้ศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า 1) การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนจำแนกตามตำแหน่งบุคลากรในโรงเรียน โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 3) ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนจำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

กิตติศักดิ์ จุลมณฑล (2554 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า 1) การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) ครูที่ปรึกษาที่มีสถานภาพต่างกันมีการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ครูที่ปรึกษาที่มีประสบการณ์ต่างกันมีการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

มาโนช กุลนาแพง วิสิษฐ กิจปรีชา และวีรวัฒน์ พัฒนกุลชัย (2555 : 33) ได้ศึกษาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา ช่วงชั้น 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา ช่วงชั้น 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 มีระดับปฏิบัติโดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก 2) การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา ช่วงชั้น 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 โดยรวม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีระดับปฏิบัติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการปกป้องและการแก้ไขปัญหาและด้านการส่งต่อแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และ 3) สถานศึกษา ช่วงชั้น 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 ที่มีขนาดใหญ่และสถานศึกษาขนาดเล็กมีระดับการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

วิไล รุ่งโรจน์แสงจินดา (2556 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้วยการใช้หลักจิตวิทยาของโรงเรียนประถมศึกษา เขตบางบอน สังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า 1) ระดับปฏิบัติงานการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้วยการใช้หลักจิตวิทยาผู้บริหารและครู ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู โรงเรียนประถมศึกษา เขตบางบอน ในภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด 2) การเปรียบเทียบระดับระดับปฏิบัติงาน การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้วยการใช้หลักจิตวิทยาผู้บริหารและครูตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูจำแนกตามสถานภาพ มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 2) การเปรียบเทียบระดับปฏิบัติงานการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู จำแนกตามประสบการณ์ มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) การเปรียบเทียบระดับปฏิบัติงานการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้วยการใช้หลักจิตวิทยาผู้บริหารและครู ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู จำแนกตามวุฒิ มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และ 4) การเปรียบเทียบระดับปฏิบัติงานการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้วยการใช้หลักจิตวิทยาตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

อะหมัด หลีสันมะหมัด (2557 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาอำเภอสิงหนคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาอำเภอสิงหนคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 โดยภาพรวมผู้บริหารและครูผู้สอน

มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่ในระดับมากและ 2) การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาอำเภอสิงหนคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 จำแนกตามตำแหน่งประสบการณ์การทำงาน และขนาดของโรงเรียน พบว่า จำแนกตามตำแหน่งและขนาดของโรงเรียนมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนจำแนกตามประสบการณ์การทำงานมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

จากการศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษาต้องให้ความสำคัญของการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายในการช่วยเหลือ ส่งเสริม ปกป้องกัน แก้ไขปัญหาและพัฒนานักเรียน โดยมีการวางแผน แต่งตั้งคณะกรรมการในการดำเนินงาน มีกระบวนการนิเทศ ติดตามและประเมินผลมีข้อมูลสารสนเทศในการปรับปรุง แก้ไข และพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มีคุณภาพ เพื่อพัฒนานักเรียนให้เป็นคนเก่ง ดี และมีความสุข ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดตราด จันทบุรี ระยอง เพื่อเป็นแนวทางแก่สถานศึกษา ในการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้เกิดประสิทธิผลตามเป้าหมาย

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

1. การกำหนดประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดตราด จันทบุรี และระยอง ปีการศึกษา 2560 จำนวน 888 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 53 คน และครูผู้สอน 835 คน

2. การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดตราด จันทบุรี และระยอง ปีการศึกษา 2560 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเทียบหากกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 : 607 - 610) และการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) โดยใช้ขนาดของสถานศึกษาเป็นชั้นในการสุ่มได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 317 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 53 คน โดยใช้ผู้บริหารสถานศึกษาทั้งหมดเป็นกลุ่มตัวอย่าง เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษามีจำนวนน้อย และครูผู้สอน จำนวน 264 คน ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

ขนาดของสถานศึกษา	ประชากร		กลุ่มตัวอย่าง	
	ผู้บริหาร	ครูผู้สอน	ผู้บริหาร	ครูผู้สอน
	สถานศึกษา		สถานศึกษา	
ขนาดเล็ก	4	31	4	10
ขนาดกลาง	9	57	9	18
ขนาดใหญ่	40	747	40	236
รวม	53	835	53	264

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามมีจำนวน 1 ฉบับ แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม และขนาดของสถานศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดตราด จันทบุรี และระยอง มีลักษณะของเครื่องมือเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีการของลิเคิร์ต (Likert's) โดยกำหนดคะแนนแบ่งเป็น 5 ระดับ ดังต่อไปนี้ (ธานีรินทร์ ศิลป์จารุ. 2550 : 77)

5 หมายถึง มีการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนระดับมาก

3 หมายถึง มีการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนระดับน้อย

1 หมายถึง มีการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนระดับน้อยที่สุด

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยดำเนินการตามลำดับขั้นตอนโดยศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถาม

2. ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามและปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อดำเนินการ

3. สร้างแบบสอบถามตามที่ได้ศึกษาแล้วนำเสนอประธานและกรรมการที่ปรึกษาวิทยาลัยเพื่อตรวจสอบและแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (Index of item Objective Congruence : IOC) มีค่าอยู่ระหว่าง 0.80 - 1.00

5. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามที่คุณผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนะเสนอประธานและกรรมการที่ปรึกษาวิทยาลัย จากนั้นนำทดลองใช้ (Try-out) กับกลุ่มทดลอง สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดตราด จันทบุรี และระยอง ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน และนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม ได้ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเท่ากับ 0.34-0.75

6. แบบสอบถามที่หาค่าอำนาจจำแนกแล้วมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) (ชานินทร์ ศิลป์จารุ. 2550 : 77) ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.93

7. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความเชื่อมั่นแล้วไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดเพื่อนำผลมาวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์และสมมุติฐานการวิจัยต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ถึงผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดตราด จันทบุรี และระยอง เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความร่วมมือจากกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถาม

2. ผู้วิจัยกำหนดวันในการเก็บรวบรวมแบบสอบถาม และดำเนินการเก็บรวบรวมแบบสอบถาม

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลในการคำนวณหาค่าทางสถิติดังกล่าว โดยอาศัยการคำนวณจากโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับ สถานภาพและขนาดของสถานศึกษา โดยหาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอเป็นตารางประกอบความเรียง

2. ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดตราด จันทบุรี และระยอง โดยการหาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำค่าเฉลี่ยไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ในการแปลความหมายเป็นช่วงคะแนน ดังนี้ (ชานินทร์ ศิลป์จารุ. 2550 : 77)

4.50 - 5.00 หมายถึง มีการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด

3.50 - 4.49 หมายถึง มีการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่ในระดับมาก

2.50 - 3.49 หมายถึง มีการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง

1.50 - 2.49 หมายถึง มีการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่ในระดับน้อย

1.00 - 1.49 หมายถึง มีการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. วิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดตราด จันทบุรี และระยอง จำแนกตามสถานภาพ โดยการทดสอบค่าที (t-test)

4. วิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดตราด จันทบุรี และระยอง จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะตรวจสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีการตรวจสอบความแตกต่างของเซฟเฟ้ (Sheffe')

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติพื้นฐาน

1. ร้อยละ (%)

2. ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)

3. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (Index of item Objective Congruence : IOC)

2. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม

3. ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach)

สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐาน

1. การทดสอบค่าที (t-test)
2. การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะตรวจสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยใช้วิธีการตรวจสอบความแตกต่างของเซฟเฟ้ (Sheffe')

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดตราด จันทบุรี และระยอง ผู้วิจัยเสนอผลการวิเคราะห์ ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

$\bar{X}$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย
S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
n	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบค่าที
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบค่าเอฟ
p	แทน	ความน่าจะเป็นของค่าสถิติ
SS	แทน	ค่า Sum of Squares
MS	แทน	ค่า Mean of Squares
df	แทน	ค่า Degree of Freedom
*	แทน	ความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยขอเสนอเป็นตอน ๆ ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ สถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดตราด จันทบุรี และระยอง

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบการศึกษาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดตราด จันทบุรี และระยอง จำแนกตามสถานภาพ และขนาดของสถานศึกษา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตาราง 2 จำนวนและร้อยละของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดตราด จันทบุรี และระยอง จำแนกตามสถานภาพ และขนาดของสถานศึกษา

รายการ	จำนวน	
	(n = 317)	ร้อยละ
1. สถานภาพ		
ผู้บริหารสถานศึกษา	53	16.70
ครูผู้สอน	264	83.30
รวม	317	100.00
2. ขนาดของสถานศึกษา		
ขนาดเล็ก (สถานศึกษาที่มีนักเรียนไม่เกิน 120 คน)	14	4.40
ขนาดกลาง (สถานศึกษาที่มีนักเรียนตั้งแต่ 121-300 คน)	27	8.50
ขนาดใหญ่ (สถานศึกษาที่มีนักเรียนตั้งแต่ 301 คนขึ้นไป)	276	87.10
รวม	317	100.00

จากตาราง 2 แสดงว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มีสถานภาพเป็นครูผู้สอน จำนวน 264 คน คิดเป็นร้อยละ 83.30 และเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 16.70 และปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 276 คน คิดเป็นร้อยละ 87.10 ขนาดเล็ก จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 4.40 และขนาดกลาง จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 8.50

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา
สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดตราด จันทบุรี และระยอง ดังตาราง 3-7

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันดับที่ และระดับการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
ของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดตราด จันทบุรี และระยอง
โดยรวมและรายด้าน

การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	n = 317			
	$\bar{X}$	S.D.	อันดับที่	ระดับ
1. ด้านรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	4.43	.66	1	มาก
2. ด้านการคัดกรองนักเรียน	4.29	.53	2	มาก
3. ด้านการส่งเสริมและพัฒนาการเรียน	3.97	.71	3	มาก
4. ด้านการป้องกันและการแก้ปัญหา	3.80	.92	4	มาก
5. ด้านการส่งต่อ	3.76	.55	5	มาก
รวม	4.05	.41		มาก

จากตาราง 3 แสดงว่า การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาสังกัด
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดตราด จันทบุรี และระยอง โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับ
มาก ($\bar{X} = 4.05$) เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ คือ ด้านรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล
($\bar{X} = 4.43$) ด้านการคัดกรองนักเรียน ($\bar{X} = 4.29$) และด้านการส่งเสริมและพัฒนาการเรียน
($\bar{X} = 3.97$)

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันดับที่ และระดับการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดตราด จันทบุรี และระยอง ด้านรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยรวมและรายข้อ

ด้านรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล		n = 317			
		$\bar{X}$	S.D.	อันดับที่	ระดับ
1.	มีการศึกษาข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล	4.42	.73	4	มาก
2.	รวบรวมข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลด้วยวิธีการที่หลากหลาย	4.49	.76	3	มาก
3.	มีการใช้แบบประเมินพฤติกรรมนักเรียนที่ไม่มีความยุ่งยาก	4.38	.75	6	มาก
4.	ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงานเกี่ยวกับการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	4.53	.76	1	มากที่สุด
5.	มีการปรับปรุงข้อมูลนักเรียนรายบุคคลให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ	4.52	.73	2	มากที่สุด
6.	มีการวิเคราะห์ สรุปผล และนำข้อมูลไปใช้พัฒนาส่งเสริมนักเรียน	4.29	1.05	7	มาก
7.	จัดทำโครงการแผนงานต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์	4.39	.88	5	มาก
รวม		4.43	.66		มาก

จากตาราง 4 แสดงว่า การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดตราด จันทบุรี และระยอง ด้านรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.43$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยลำดับ 3 ลำดับ คือ ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงานเกี่ยวกับการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ($\bar{X} = 4.53$) มีการปรับปรุงข้อมูลนักเรียนรายบุคคลให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ ($\bar{X} = 4.52$) และรวบรวมข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลด้วยวิธีการที่หลากหลาย ($\bar{X} = 4.49$)

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันดับที่ และระดับการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดตราด จันทบุรี และระยอง ด้านการคัดกรองนักเรียน โดยรวมและรายข้อ

ด้านการคัดกรองนักเรียน	n = 317			
	$\bar{X}$	S.D.	อันดับที่	ระดับ
1. มีการจัดกลุ่มนักเรียนตามตัวชี้วัดของเกณฑ์ อย่างชัดเจน	4.12	1.34	7	มาก
2. มีการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อคัดกรองนักเรียน โดยพิจารณาข้อมูลนักเรียนจากบุคลากรหลายฝ่าย	4.35	.94	3	มาก
3. ผู้ปกครองมีส่วนร่วมและยอมรับในการจัด กลุ่มนักเรียน	4.22	1.03	5	มาก
4. มีการเก็บผลการคัดกรองของนักเรียนเป็น ความลับ	4.32	.58	4	มาก
5. มีการวิเคราะห์พฤติกรรมนักเรียนอย่างชัดเจน	4.39	.63	2	มาก
6. ผู้ปกครองรับทราบเกณฑ์ ตัวชี้วัดของเกณฑ์ และมาตรฐานของเกณฑ์จากสถานศึกษา	4.20	.57	6	มาก
7. มีการรายงานผลการคัดกรองนักเรียนไปยังฝ่าย ที่เกี่ยวข้องในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	4.39	.71	1	มาก
รวม	4.29	.54		มาก

จากตาราง 5 แสดงว่า การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดตราด จันทบุรี และระยอง ด้านการคัดกรองนักเรียน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.29$) เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ คือ การรายงานผลการคัดกรองนักเรียนไปยังฝ่ายที่เกี่ยวข้องในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ($\bar{X} = 4.39$) การวิเคราะห์พฤติกรรมนักเรียนอย่างชัดเจน ($\bar{X} = 4.39$) และการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อคัดกรองนักเรียนโดยพิจารณาข้อมูลนักเรียนจากบุคลากรหลายฝ่าย ($\bar{X} = 4.35$)

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันดับที่ และระดับการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดตราด จันทบุรี และระยอง ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน โดยรวมและรายข้อ

ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน	n = 317			
	$\bar{X}$	S.D.	อันดับที่	ระดับ
1. มีการจัดกิจกรรมต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง เพื่อส่งเสริมพัฒนาและแก้ไขปัญหาให้นักเรียน	4.43	.65	1	มาก
2. มีกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่ครอบคลุมนักเรียนทุกกลุ่ม	3.97	1.06	4	มาก
3. มีการประชุมผู้ปกครองนักเรียนทุกภาคเรียน	4.09	.86	2	มาก
4. มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาเพื่อช่วยให้นักเรียนมีความภูมิใจในตนเอง	3.72	1.44	6	มาก
5. ผู้ปกครองให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมส่งเสริมนักเรียน	4.08	.98	3	มาก
6. มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนานักเรียนให้มีความสอดคล้องกับความต้องการของสถานศึกษา	3.92	1.06	5	มาก
7. มีการยกย่อง ชมเชย ให้รางวัลนักเรียนที่สร้างชื่อเสียงให้กับสถานศึกษา	3.58	.99	7	มาก
รวม	3.97	.71		มาก

จากตาราง 6 แสดงว่า การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดตราด จันทบุรี และระยอง ด้านการป้องกันและการแก้ปัญหา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.97$) เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ คือ การจัดกิจกรรมต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง เพื่อส่งเสริมพัฒนาและแก้ไขปัญหาให้นักเรียน ($\bar{X} = 4.43$) การประชุมผู้ปกครองนักเรียนทุกภาคเรียน ($\bar{X} = 4.09$) และผู้ปกครองให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมส่งเสริมนักเรียน ($\bar{X} = 4.08$)

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันดับที่ และระดับการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดตราด จันทบุรี และระยอง ด้านการป้องกันและแก้ปัญหา โดยรวมและรายข้อ

ด้านการป้องกันและแก้ปัญหา	n = 317			
	$\bar{X}$	S.D.	อันดับที่	ระดับ
1. มีความเอาใจใส่ในการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียนทุกคนอย่างเท่าเทียม	3.79	1.06	4	มาก
2. มีการติดตามดูแลช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มเสี่ยงอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง	3.70	1.09	6	มาก
3. มีการจัดกิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียนที่มีความหลากหลาย	3.97	.99	1	มาก
4. มีการติดตาม ชี้แนะนักเรียนให้ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องหรือพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์	3.79	.92	5	มาก
5. มีการประสานงานกับผู้ปกครองนักเรียนในการแก้ปัญหานักเรียนในด้านต่าง ๆ	3.69	1.03	7	มาก
6. มีการจัดอบรมนักเรียนให้รู้จักการคบเพื่อนและการปฏิบัติตนเพื่อห่างไกลยาเสพติด	3.80	1.18	3	มาก
7. มีการเก็บรักษาข้อมูลของนักเรียนที่ได้รับความช่วยเหลือแก้ไขเป็นความลับ	3.86	1.06	2	มาก
รวม	3.80	.92		มาก

จากตาราง 7 แสดงว่า การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดตราด จันทบุรี และระยอง ด้านการป้องกันและแก้ปัญหา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.80$) เรียงตามค่าเฉลี่ย จากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ คือ มีการจัดกิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียนที่มีความหลากหลาย ($\bar{X} = 3.97$) มีการเก็บรักษาข้อมูลของนักเรียนที่ได้รับความช่วยเหลือแก้ไขเป็นความลับ ($\bar{X} = 3.86$) และมีการจัดอบรมนักเรียนให้รู้จักการคบเพื่อนและการปฏิบัติตนเพื่อห่างไกลยาเสพติด ($\bar{X} = 3.80$)

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันดับที่ และระดับการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดตราด จันทบุรี และระยอง ด้านการส่งต่อ โดยรวมและรายข้อ

ด้านการส่งต่อ	n = 317			
	$\bar{X}$	S.D.	อันดับที่	ระดับ
1. มีการดำเนินการช่วยเหลือนักเรียนด้วยวิธีการที่หลากหลายครบถ้วนของครูก่อนการส่งต่อ	3.35	.72	7	ปานกลาง
2. มีการชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจถึงความจำเป็นในการส่งต่อโดยใช้คำพูดที่สร้างสรรค์ของครู	3.46	.67	6	ปานกลาง
3. มีการจัดกระบวนการส่งต่อไปยังผู้เชี่ยวชาญภายนอกอย่างเป็นระบบ	4.13	.80	1	มาก
4. มีการติดต่อประสานงานทั้งหน่วยงานภายในและหน่วยงานภายนอกสถานศึกษา ในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	3.81	.89	3	มาก
5. มีการประสานงานและบันทึกการส่งต่อไปยังครูที่เกี่ยวข้องในการช่วยเหลือนักเรียนอย่างต่อเนื่อง	3.75	.90	5	มาก
6. มีการรายงานผลการส่งต่อให้ผู้ปกครองทราบอย่างต่อเนื่อง	4.05	.84	2	มาก
7. มีการรวบรวมข้อมูลนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือก่อนส่งต่ออย่างถูกต้องและชัดเจน	3.79	.70	4	มาก
รวม	3.76	.55		มาก

จากตาราง 8 แสดงว่า การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดตราด จันทบุรี และระยอง ด้านการส่งต่อ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.76$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ คือ มีการจัดกระบวนการส่งต่อไปยังผู้เชี่ยวชาญภายนอกอย่างเป็นระบบ ($\bar{X} = 4.13$) มีการรายงานผลการส่งต่อให้ผู้ปกครองทราบอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.05$) และมีการติดต่อประสานงานทั้งหน่วยงานภายในและหน่วยงานภายนอกสถานศึกษาในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ($\bar{X} = 3.81$)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดตราด จันทบุรี และระยอง จำแนกตามสถานภาพ และขนาดของสถานศึกษา ดังตาราง 9 - 13

ตาราง 9 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดตราด จันทบุรี และระยอง จำแนกตามสถานภาพ โดยรวมและรายด้าน

การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	สถานภาพ				t	p
	ผู้บริหาร		ครูผู้สอน			
	สถานศึกษา		สถานศึกษา			
	(n=53)	(n=264)	(n=53)	(n=264)		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	4.20	0.68	4.48	0.65	2.83	0.05*
2. ด้านการคัดกรองนักเรียน	4.33	0.48	4.28	0.55	.64	0.52
3. ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน	4.11	0.61	3.94	0.73	1.61	0.10
4. ด้านการป้องกันและการแก้ปัญหา	4.99	0.10	3.57	0.82	12.61	0.00*
5. ด้านการส่งต่อ	3.84	0.55	3.75	0.55	1.08	0.28
รวม	4.29	0.25	4.00	0.41	4.94	0.00*

* $p \leq .05$

จากตาราง 9 แสดงว่า การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดตราด จันทบุรี และระยอง จำแนกตามสถานภาพ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน และด้านการส่งต่อ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล และด้านการป้องกันและการแก้ปัญหา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 10 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา
สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดตราด จันทบุรี และระยอง จำแนกตามขนาดของ
สถานศึกษา โดยรวมและรายด้าน

การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	SS	df	MS	F	p
1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล					
ระหว่างกลุ่ม	15.34	2	7.67	19.35	0.00*
ภายในกลุ่ม	124.43	314	0.39		
รวม	139.77	316			
2. ด้านการคัดกรองนักเรียน					
ระหว่างกลุ่ม	0.36	2	0.18	0.63	0.53
ภายในกลุ่ม	91.57	314	0.29		
รวม	91.93	316			
3. ด้านการส่งเสริมและพัฒนาการเรียน					
ระหว่างกลุ่ม	0.82	2	0.41	0.81	0.44
ภายในกลุ่ม	158.38	314	0.50		
รวม	159.20	316			
4. ด้านการป้องกันและการแก้ปัญหา					
ระหว่างกลุ่ม	65.52	2	32.76	51.45	0.00*
ภายในกลุ่ม	199.91	314	0.63		
รวม	265.44	316			
5. การส่งต่อ					
ระหว่างกลุ่ม	0.07	2	0.04	0.129	0.87
ภายในกลุ่ม	96.19	314	0.30		
รวม	96.27	316			
ภาพรวม					
ระหว่างกลุ่ม	2.21	2	1.11	7.00	0.01*
ภายในกลุ่ม	49.76	314	.158		
รวม	51.98	319			

* $p \leq .05$

จากตาราง 10 แสดงว่า การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดตราด จันทบุรี และระยอง จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน และด้านการส่งต่อ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล และด้านการป้องกันและการแก้ปัญหา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 11 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดตราด จันทบุรี และระยอง จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยรวม

ขนาดของสถานศึกษา	$\bar{X}$	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
		4.09	4.32	4.02
ขนาดเล็ก	4.09	-	.23	.07
ขนาดกลาง	4.32	-	-	.30*
ขนาดใหญ่	4.02	-	-	-

* $p \leq .05$

จากตาราง 11 แสดงว่า การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดตราด จันทบุรี และระยอง จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยรวม พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนสถานศึกษาขนาดกลาง และขนาดใหญ่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยสถานศึกษาขนาดกลางมีการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนสูงกว่าสถานศึกษาขนาดใหญ่และขนาดเล็ก

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาราง 12 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดตราด จันทบุรี และระยอง จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

ขนาดของสถานศึกษา	$\bar{X}$	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
		3.41	4.45	4.48
ขนาดเล็ก	3.41	-	1.04*	1.07*
ขนาดกลาง	4.45	-	-	-0.03
ขนาดใหญ่	4.48	-	-	-

* $p \leq .05$

จากตาราง 12 แสดงว่า การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดตราด จันทบุรี และระยอง จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนสถานศึกษาขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยสถานศึกษาขนาดกลาง มีการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนสูงกว่าสถานศึกษาขนาดเล็กและสถานศึกษาขนาดใหญ่ มีการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนสูงกว่าสถานศึกษาขนาดเล็ก

ตาราง 13 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดตราด จันทบุรี และระยอง จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ด้านการป้องกันและการแก้ปัญหา

ขนาดของสถานศึกษา	$\bar{X}$	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
		5.00	4.97	3.63
ขนาดเล็ก	5.00	-	0.03	1.37*
ขนาดกลาง	4.97	-	-	1.34*
ขนาดใหญ่	3.63	-	-	-

* $p \leq .05$

จากตาราง 13 แสดงว่า การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดตราด จันทบุรี และระยอง จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาด้านการป้องกันและการแก้ปัญหา พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนสถานศึกษาขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยสถานศึกษาขนาดเล็ก มีการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนสูงกว่าสถานศึกษาขนาดใหญ่และสถานศึกษาขนาดกลาง มีการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนสูงกว่าสถานศึกษาขนาดใหญ่

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดตราด จันทบุรีและระยอง ซึ่งผู้วิจัยได้สรุปผล อภิปรายผล และให้ข้อเสนอแนะการวิจัย ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดตราด จันทบุรีและระยอง
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดตราด จันทบุรีและระยอง จำแนกตามตามสถานภาพและขนาดของสถานศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

การกำหนดประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดตราด จันทบุรีและระยอง ปีการศึกษา 2560 จำนวน 888 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 53 คน และครูผู้สอน จำนวน 835 คน

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดตราด จันทบุรีและระยอง ปีการศึกษา 2560 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเทียบหาขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan. 1970 : 607 - 610) และการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) โดยใช้ขนาดของสถานศึกษาเป็นชั้นในการสุ่มได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 317 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 53 คน โดยใช้ผู้บริหารสถานศึกษาทั้งหมดเป็นกลุ่มตัวอย่าง เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษามีจำนวนน้อยและครูผู้สอน จำนวน 264 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม และขนาดของสถานศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดตราด จันทบุรีและระยอง มีลักษณะของเครื่องมือเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีการของลิเคิร์ต (Likert's)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยมีขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ถึงผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดตราด จันทบุรีและระยอง เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความร่วมมือจากกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถาม

2. ผู้วิจัยกำหนดวันเก็บรวบรวมแบบสอบถามและดำเนินการเก็บรวบรวมแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลการคำนวณจากโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพและขนาดของสถานศึกษา โดยหาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอเป็นตารางประกอบความเรียง

2. ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดตราด จันทบุรีและระยอง โดยการหาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำค่าเฉลี่ยไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ในการแปลความหมายเป็นช่วงคะแนน

3. วิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดตราด จันทบุรีและระยอง จำแนกตามสถานภาพ โดยการทดสอบค่าที (t-test)

4. วิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดตราด จันทบุรีและระยอง จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะตรวจสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีการตรวจสอบความแตกต่างของเชฟเฟ้ (Sheffe)

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดตราด จันทบุรีและระยอง สรุปผลการวิจัย ได้ดังนี้

1. ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มีสถานภาพเป็นครูผู้สอน จำนวน 264 คน คิดเป็นร้อยละ 83.30 และเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 16.70 และปฏิบัติงานในสถานศึกษา

ขนาดใหญ่ จำนวน 276 คน คิดเป็นร้อยละ 87.10 ขนาดเล็ก จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 4.40 และขนาดกลาง จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 8.50

2. การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดตราด จันทบุรีและระยอง โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ คือด้านรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรองนักเรียนและด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน

3. การเปรียบเทียบการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดตราด จันทบุรีและระยอง จำแนกตามสถานภาพและขนาดของสถานศึกษา มีดังนี้

3.1 การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดตราด จันทบุรีและระยอง จำแนกตามสถานภาพ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.2 การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดตราด จันทบุรีและระยอง จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

การอภิปรายผลการวิจัยครั้งนี้มีประเด็นสำคัญเกี่ยวกับการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดตราด จันทบุรีและระยอง ดังนี้

1. การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดตราด จันทบุรีและระยอง โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดตราด จันทบุรีและระยอง ให้ความสำคัญเกี่ยวกับการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อให้ นักเรียนทุกคนได้รับการดูแลช่วยเหลือจากครูประจำชั้นครูที่ปรึกษาอย่างทั่วถึง โดยมีผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานที่มีขั้นตอนชัดเจน พร้อมทั้งมีวิธีการและเครื่องมือที่มีมาตรฐาน โดยมีครูประจำชั้น ครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักพร้อมที่จะพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียนทุกคนให้เติบโตอย่างมีคุณภาพและสามารถดำรงชีวิตอย่างเป็นสุขในสังคม (สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ. 2550 : 17) จึงทำให้การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดตราด จันทบุรีและระยอง โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของกิตติศักดิ์ จุลมณฑล (2554 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า

1) การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากและสอดคล้องกับงานวิจัยของมาโนช ภูลานาแพง วิสิษฐ กิจปรีชา และวิวัฒน์ พัฒนกุลชัย (2555 : 33) ได้ศึกษาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา ช่วงชั้น 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า

1) การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา ช่วงชั้น 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 มีระดับปฏิบัติโดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก

2. การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดตราด จันทบุรีและระยอง จำแนกตามสถานภาพ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีตำแหน่งต่างกันย่อมมีภารกิจ การปฏิบัติหน้าที่ต่างกัน ผู้บริหารเป็นผู้ที่มีหน้าที่และบทบาทสำคัญในฐานะผู้นำสั่งการและต้องทำหน้าที่ด้านการบริหารการอำนวยความสะดวก การสร้างแรงจูงใจในการทำงาน การสร้างขวัญและกำลังใจ ให้แก่บุคลากรในสถานศึกษาเพื่อให้เกิดผลการทำงานที่ดีมีประสิทธิภาพ ส่วนครูผู้สอนเป็นผู้ปฏิบัติ (ภารดี อนันต์นารี. 2551 : 265) จึงทำให้การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดตราด จันทบุรีและระยอง จำแนกตามสถานภาพโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของบัญชา วัคเข้าหลาม (2553 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนที่เปิดสอน ช่วงชั้นที่ 3-4 ในเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ผลการศึกษาพบว่า สภาพการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 3-4 ในเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 จำแนกตามสถานภาพ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของนริศรา ฐะแย้ม (2553 : 74) ได้ศึกษา การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดระยอง ผลการศึกษาพบว่า การเปรียบเทียบตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดระยอง จำแนกตามสถานภาพ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดตราด จันทบุรีและระยอง จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องจากสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดตราด จันทบุรีและระยอง มีกระบวนการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีขั้นตอน พร้อมด้วยวิธีการและเครื่องมือการทำงานที่ชัดเจน โดยมีครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักการดำเนินการดังกล่าวและมีการประสานความร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับครูที่เกี่ยวข้องหรือบุคคลภายนอก (กระทรวง

ศึกษาธิการ. 2553 : 5) อีกทั้งยังมีการส่งเสริมพัฒนา การป้องกันและการแก้ไขปัญหาให้แก่นักเรียน เพื่อให้ นักเรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีภูมิคุ้มกันทางจิตใจ มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีทักษะในการ ดำรงชีวิตและรอดพ้นสภาวะวิกฤติต่าง ๆ ได้อย่างปลอดภัย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน. 2552 : 12) แต่กระบวนการดังกล่าวต้องขึ้นอยู่กับการบริหารจัดการศึกษาตามบริบท ขนาดและความพร้อมของสถานศึกษา (พิณสุตา สิริรังศรี. 2556 : 123) สถานศึกษานขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ย่อมมีบุคลากรและความพร้อมในการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็น กระบวนการ ได้สะดวกกว่าสถานศึกษานขนาดเล็ก จึงทำให้การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดตราด จันทบุรีและระยอง จำแนกตาม ขนาดของสถานศึกษา โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัย ของเชาวลิต จินดารัตน์ (2551 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 ผลการศึกษาพบว่า การดำเนินงาน ตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 จำแนกตามขนาด โรงเรียน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้อง กับงานวิจัยของอะหมัด หลีสันมะหมัด (2557 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการบริหารระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาอำเภอสิงหนคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สงขลา เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาอำเภอ สิงหนคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 จำแนกตามขนาดของ สถานศึกษา มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดตราด จันทบุรีและระยอง ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดตราด จันทบุรี และระยอง ควรส่งเสริมการดำเนินการช่วยเหลือนักเรียนด้วยวิธีการที่หลากหลายครบถ้วนของครู ก่อนการส่งต่อ
2. ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดตราด จันทบุรีและ ระยอง ควรมีการบอกกล่าว ชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจถึงความจำเป็นในการส่งต่อโดยใช้คำพูดที่สร้างสรรค์ ของครู

3. ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดตราด จันทบุรี และระยอง ควรสนับสนุนการประสานงานและบันทึกการส่งต่อไปยังครูที่เกี่ยวข้องในการช่วยเหลือ นักเรียนอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดตราด จันทบุรีและระยอง

2. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดตราด จันทบุรีและระยอง

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

บรรณานุกรม

- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2551). **มาตรฐานการจัดการศึกษาท้องถิ่น**. กรุงเทพฯ : กระทรวงมหาดไทย.
- กรมสุขภาพจิต. (2554). **คู่มือครูที่ปรึกษาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน**. กรุงเทพฯ : ยูเร็นส์ อิมเมจกรุ๊ป.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). **หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุ.
- กิตติศักดิ์ จุลมณฑล. (2554). **การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะเขิงเทรา เขต 1**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). ชลบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ครรชิต มาลัยวงศ์. (2557). **เทคโนโลยีการบริหารการศึกษา**. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : [drkanchit.com /general_articles/articles/general_24.html](http://drkanchit.com/general_articles/articles/general_24.html). 28 พฤษภาคม 2559.
- จอมพงศ์ มงคลวนิช. (2554). **การศึกษาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน : การบริหารองค์การและบุคลากรทางการศึกษา**. กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยีสยาม.
- จันทร์ธานี สงวนนาม. (2551). **ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : บั๊กพอยท์.
- จำเนียร พลหาญ. (2553). **หลักทฤษฎีและปฏิบัติการบริหารการศึกษา**. มหาสารคาม : คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- จัจฉนันต์ ธรรมจินดา. (2551). **รวมสุดยอดแนวคิดการจัดการสมัยใหม่**. กรุงเทพฯ : ซีเอ็ดยูเคชั่น.
- ชัยเสฏฐ์ พรหมศรี. (2551). **คู่มือคู่มือองค์การแห่งความเป็นเลิศ (A Handbook for Excellent Organizations)**. กรุงเทพฯ : ปัญญาชน.
- ชูวิทย์ สิงห์โท. (2553). **แนวคิดที่เกี่ยวข้องข้องในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน**. (ออนไลน์). แหล่งที่มา http://km.udn1.net/research/1251129750_Km.pdf. 1 กุมภาพันธ์ 2560.
- เชาวลิต จินดารัตน์. (2551). **การดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). ชลบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- โชติ บศิริรัฐ. (2558). **เทคนิคการบริหาร = Administrative techniques**. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ตระการ อุดมวงศ์ศิริ. (2552). การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
ช่วงชั้นที่ 3-4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม.
(การบริหารการศึกษา). กาญจนบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.
- ทองศักดิ์ คุ่มไข่น้ำ. (2550). เทคนิคการบริหารการศึกษา. ชัยภูมิ : สถาบันบัณฑิตศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ.
- ทศพิช ลุนสะแกวงษ์. (2550). บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการบริหารจัดการระบบดูแล
ช่วยเหลือนักเรียนตามทักษะของบุคลากรในโรงเรียนที่จัดการศึกษาในช่วงชั้นที่ 3 - 4
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดุสิต. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา).
จันทบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- ทัศนีย์ ไชยเจริญ. (2555). การดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามขั้นตอนของระบบ
ดูแลช่วยเหลือนักเรียน 5 ขั้น. (ออนไลน์). แหล่งที่มา
<https://sites.google.com/site/amkasorn/ra>. 1 กุมภาพันธ์ 2560.
- ชานินทร์ ศิลป์จารุ. (2550). การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS. กรุงเทพฯ :
วี อินเทอร์เน็ต พรินท์.
- นพพงษ์ บุญจิตราด. (2551). โน้ตย่อบริหาร. พิมพ์ครั้งที่ 3. เชียงใหม่ : ออเรนทร์ู๊ปเทคโนโลยี.
- นริศรา จูเยี่ยม. (2553). การศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ตามความคิดเห็น
ของผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดระยอง. วิทยานิพนธ์
ค.ม. (การบริหารการศึกษา). จันทบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- นิภา แยมวจี. (2552). ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน. (ออนไลน์). แหล่งที่มา
<http://www.moe.go.th/moe/th/news/detail.php?NewsID=13213&Key=hotnews>.
1 กุมภาพันธ์ 2560.
- บัญชา วัดเข้าหลาม. (2553). สภาพการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน
ที่เปิดสอน ช่วงชั้นที่ 3-4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3.
วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). กาฬสินธุ์ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬสินธุ์.
- บำรุง เกื้อกุล. (2553). ประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553. (ออนไลน์).
แหล่งที่มา <http://kmp.ac.th/sites/?p=46>. 1 กุมภาพันธ์ 2560.
- ประเวช ตันติพิพัฒนสกุล. (2555). พฤติกรรมกับปัญหาเอดส์. (ออนไลน์). แหล่งที่มา
<http://epid.moph.go.th>. 1 กุมภาพันธ์ 2560.

- ประเสริฐ สอนจันทร์. (2553). การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน ในสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา).
ชลบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ปรัชญา เวสารัชช. (2554). หลักการจัดการศึกษา. กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ : ดอกหญ้า.
- พนม เกตุมาน. (2558). พัฒนาการวัยรุ่น. (ออนไลน์). แหล่งที่มา
https://www.psyclin.co.th/new_page_56>. htm. 1 กุมภาพันธ์ 2560.
- พิณสุดา สิริธรงค์ศรี. (2556). รายงานการวิจัยและพัฒนา เรื่องรูปแบบการบริหารจัดการ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสภาการศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการสภา
การศึกษา.
- ภารดี อนันต์นาวี. (2551). หลักการ แนวคิด ทฤษฎีทางการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : มนตรี.
- มานิช กุลนาแพง วิไลภู่ กิจปรีชาและวีรวัฒน์ พัฒนกุลชัย. (2555). “การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือ
นักเรียนของสถานศึกษา ช่วงชั้น 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2,”
วารสารวิจัยรำไพพรรณี. 6 (3) : 33 -38.
- วิโรจน์ สารรัตน์. (2555). แนวคิด ทฤษฎี และประเด็นเพื่อการบริหารทางการศึกษา.
กรุงเทพฯ : ทิพย์วิสุทธิ์.
- วิไล รุ่งโรจน์แสงจินดา. (2556). การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้วยการใช้หลักจิตวิทยา
ของโรงเรียนประถมศึกษา เขตบางบอน สังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ค.ม.
(การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.
- ศิริ ถิอาสนา. (2557). เทคนิคการจัดการคุณภาพแนวใหม่ : แนวคิด หลักการสู่การบริหารจัดการ
คุณภาพการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- สมศักดิ์ คงเที่ยง. (ม.ป.ป.). หลักและทฤษฎีการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : มิตรภาพการพิมพ์.
- สันติ บุญภิรมย์. (2552). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ : ไม้คพอยท์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2552). แนวทางการดำเนินงานระบบดูแล
ช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักงานฯ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2553). รายงานการติดตามการจัดการศึกษาขององค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่น ปี 2551. กรุงเทพฯ : สำนักงานฯ.
- สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ. (2550). แนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
ในสถานศึกษาโรงเรียนราชประชานุเคราะห์. กาญจนบุรี : โฉวเฮงหมงมีเดีย.
- สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ. (2552). คู่มือระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนที่จัด
การศึกษาสำหรับเด็กพิการ. กรุงเทพฯ : สำนักฯ.

- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2552). ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน หลักการ แนวคิด และทิศทางในการดำเนินงาน. กรุงเทพฯ : สำนักฯ.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2555). ปีการศึกษา 2555 - 2556 ปี แห่งการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน ให้พ้นภัยยาเสพติด. กรุงเทพฯ : สำนักฯ.
- อินทรา หิรัญสาข. (2555). ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน. (ออนไลน์). แหล่งที่มา <http://www.Intira.com>. 1 กุมภาพันธ์ 2560.
- อะหมัด หลีสันมะหมัด. (2557). การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาอำเภอ สิงหนคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). สงขลา : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.
- Barnard, C. I. (1972). **The Functions of the Executives**. Boston: Harvard University Press.
- Bartol, K. M. and Martin, D. C. (1997). **Management**. 2 nd ed. New York: McGraw - Hill.
- Freeman, R. E. (1992). **Management**. 5 th ed. New Jersey: Practice - Hall.
- Giblin, P. T. and Poland, M.L. (1981). "Health Needs of High School Students in Detroit." **The Journal of School Health**. 8 (51) : 428 - 432.
- Glazier, S. Y. (2004). **General Educators' Perceptions of At - Risk Students and Self Perceived Efficacy in Relationship to Participation in a Student Assistance Team Model**. (Online). Available : <http://www.od.arc.nrru.ac.th/dao/detail.nsp>. 1 February 2017.
- Good, C.V. (1973). **Dictionary of Education**. New York: McGraw - Hill.
- Goodman and et al. (2003). "Using the Strengths and Difficulties Questionnaire (SDQ) to Screen for Child Psychiatric Discipline in a Community Samples." **Dissertation Abstracts International**. 65 (10) : 11178 - A.
- Jesse. B. (1999). **Essentials of Psychological Testing**. New York: Harper and Row.
- Kelly, G.A. (2003). **A Comprehensive Guidance Counseling Program for Jamaican Schools : A Needs Assessment**. (Online). Available : <http://www.od.arc.nrru. ac.th/dao/detail. nsp>. 1 February 2017.
- King, M. A (2003). **Comprehensive School Counseling Program : Counselor and Principal Agreemen**. (Online). Available : <http://www.od.arc.nrru.ac.th/dao/detail.nsp>. 1 February 2017.
- Koontz, H and Odonnell, C. (2001). **Essentials of Management**. New York: McGraw - Hill.

- Krejie, R.V. and Morgan, D.W. (1970). **Educational and Psychological Measurement**.
New York: Minnesota University.
- Sheviakov, G.V. (1985). **Discipline for Today's Children and Youth**. Washington DC:
National Education Association.
- Terry, G. R. (1968). **Principles of Management**. Homewood Illinois: Richard D. Irwin.
- Yuen, M. (2001). **Efficacy Beliefs in Counseling and Guidance Among Guidance Teachers
in Hong Kong (China)**. (Online). Available : <http://www.od.arc.nrru.ac.th/dao/Detail>.
14 February 2017.

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ภาคผนวก ก
รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ภาคผนวก ข
หนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ที่ ศธ ๐๕๕๒.๑๓/ว ๒๑๒

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
อ.เมือง จ.จันทบุรี ๒๒๐๐๐

๒๐ ตุลาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน นายสุภณัติ สาสะเน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนางสาวกรรณสพร ผ่องมาศ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การศึกษาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดตราด จันทบุรี และระยอง” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุรีย์มาศ สุขกสิ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์อัมพันธ์ ประเสริฐภักดิ์ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รายละเอียดแบบสอบถามตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เห็นว่าท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรง (Validity) ของเครื่องมือที่นักศึกษาสร้างขึ้นเพื่อใช้ในการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณารับเชิญ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์วิวัฒน์ เพชรศรี)

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์ ๐ ๓๙๓๑ ๙๑๑๑ ต่อ ๑๑๓๐๐

โทรสาร ๐ ๓๙๔๗ ๑๐๖๑

บัณฑิตวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ที่ ศธ ๐๕๕๒.๑๓/ว ๒๑๒

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
อ.เมือง จ.จันทบุรี ๒๒๐๐๐

๒๐ ตุลาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน นายศรารัฐ มนต์สุวรรณค์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนางสาวกรรณสพร ผ่องมาศ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การศึกษาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดตราด จันทบุรี และระยอง” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุรีย์มาศ สุขกสิ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์อัมพันธ์ ประเสริฐภักดิ์ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รายละเอียดแบบสอบถามตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เห็นว่าท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรง (Validity) ของเครื่องมือที่นักศึกษาสร้างขึ้นเพื่อใช้ในการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณารับเชิญ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์วิวัฒน์ เพชรศรี)

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์ ๐ ๓๙๓๑ ๙๑๑๑ ต่อ ๑๑๓๐๐

โทรสาร ๐ ๓๙๔๗ ๑๐๖๑

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ที่ ศธ ๐๕๕๒.๑๓/ว ๒๑๒

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
อ.เมือง จ.จันทบุรี ๒๒๐๐๐

๒๐ ตุลาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน ผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนเทศบาลชุมชนวิมลวิทยา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนางสาวภรณ์สพร ผ่องมาศ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การศึกษาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดตราด จันทบุรี และระยอง” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุรีย์มาศ สุขกสิ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์อัมพวัน ประเสริฐภักดิ์ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รายละเอียดแบบสอบถามตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เห็นว่าบุคลากรในหน่วยงานของท่านคือ นางสุจิตรา แซ่จิว เป็นผู้มีความเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญบุคลากรดังกล่าว เป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรง (Validity) ของเครื่องมือที่นักศึกษาสร้างขึ้นเพื่อใช้ในการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณารับเชิญ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน ด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์วิวัฒน์ เพชรศรี)

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์ ๐ ๓๙๓๑ ๙๑๑๑ ต่อ ๑๑๓๐๐

โทรสาร ๐ ๓๙๔๗ ๑๐๖๑

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ที่ ศธ ๐๕๕๒.๑๓/ว ๒๑๒

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
อ.เมือง จ.จันทบุรี ๒๒๐๐๐

๒๐ ตุลาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน ผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนเทศบาลชุมชนวิมลวิทยา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนางสาวภรณ์พร ผ่องมาศ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การศึกษาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดตราด จันทบุรี และระยอง” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุรียมาศ สุขกลี เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์อัมพันธ์ ประเสริฐภักดี เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รายละเอียดแบบสอบถามตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เห็นว่าบุคลากรในหน่วยงานของท่านคือ นางมยุรี ประสิทธิ์นาวา เป็นผู้มีความเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญบุคลากรดังกล่าว เป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรง (Validity) ของเครื่องมือที่นักศึกษาสร้างขึ้นเพื่อใช้ในการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณารับเชิญ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน ด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์วิวัฒน์ เพชรศรี)

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์ ๐ ๓๙๓๑ ๙๑๑๑ ต่อ ๑๑๓๐๐

โทรสาร ๐ ๓๙๕๗ ๑๐๖๑

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ที่ ศธ ๐๕๕๒.๑๓/ว ๒๑๒

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
อ.เมือง จ.จันทบุรี ๒๒๐๐๐

๒๐ ตุลาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน นายวินัย สว่างเรือง

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนางสาวกรรณสพร ผ่องมาศ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การศึกษาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดตราด จันทบุรี และระยอง” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุรีย์มาศ สุขกสิ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์อัมพวัน ประเสริฐภักดิ์ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รายละเอียดแบบสอบถามตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เห็นว่าท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรง (Validity) ของเครื่องมือที่นักศึกษาสร้างขึ้นเพื่อใช้ในการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณารับเชิญ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์วิวัฒน์ เพชรศรี)

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์ ๐ ๓๙๓๑ ๙๑๑๑ ต่อ ๑๑๓๐๐

โทรสาร ๐ ๓๙๔๗ ๑๐๖๑

ลขสทรของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ที่ ศธ ๐๕๕๒.๑๓/๒๒๒

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

อ.เมือง จ.จันทบุรี ๒๒๐๐๐

๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๐

เรื่อง ขอบขออนุเคราะห์รวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน ชุด

ด้วยนางสาวกรรณสพร ผ่องมาศ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การศึกษาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดตราด จันทบุรี และระยอง” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุรีย์มาศ สุขกสิ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์อัมพวัน ประเสริฐภักดิ์ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งผู้วิจัยได้เลือกสถานศึกษาของท่านเป็นกลุ่มตัวอย่าง จึงขออนุญาตนำเครื่องมือในการวิจัยมาเก็บรวบรวมข้อมูลกับผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ในสถานศึกษาของท่าน

เพื่อให้การดำเนินการทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ราชภัฏรำไพพรรณี จึงขออนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้นางสาวกรรณสพร ผ่องมาศ เข้าเก็บ รวบรวมข้อมูลการวิจัยดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี (อาจารย์วิวัฒน์ เพชรศรี)

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์ ๐ ๓๙๓๑ ๙๑๑๑ ต่อ ๑๑๓๐๐

โทรสาร ๐ ๓๙๔๗ ๑๐๖๑

ภาคผนวก ค
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

การศึกษาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา
สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดตราด จันทบุรีและระยอง

คำชี้แจง

1. งานวิจัยนี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดตราด จันทบุรีและระยอง จำแนกตามสถานภาพและขนาดของสถานศึกษา

2. แบบสอบถามฉบับนี้สำหรับสอบถามผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดตราด จันทบุรีและระยอง

ข้อมูลทั้งหมดผู้วิจัยจะเก็บไว้เป็นความลับ ไม่กระทบต่อตัวท่านแต่ประการใดและนำไปใช้เฉพาะการวิจัยในครั้งนี้เท่านั้น ขอขอบพระคุณอย่างสูงที่ได้กรุณาตอบแบบสอบถาม

นางสาวกรรณสพร ผ่องมาศ

นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง เขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน ( ) หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับท่าน

1. สถานภาพ

- ( ) ผู้บริหารสถานศึกษา
( ) ครูผู้สอน

2. ขนาดของสถานศึกษา

- ( ) ขนาดเล็ก (สถานศึกษาที่มีนักเรียนไม่เกิน 120 คน)
( ) ขนาดกลาง (สถานศึกษาที่มีนักเรียนตั้งแต่ 121-300 คน)
( ) ขนาดใหญ่ (สถานศึกษาที่มีนักเรียนตั้งแต่ 301 คนขึ้นไป)

**ตอนที่ 2 การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ในจังหวัดตราด จันทบุรี และระยอง**

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดตราด จันทบุรี และระยอง โปรดอ่านรายละเอียดเกี่ยวกับข้อความต่อไปนี้แล้วพิจารณาว่า ท่านมีความคิดเห็นต่อการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดตราด จันทบุรี และระยอง ในระดับใด โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือให้ตรงกับระดับการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ตามคะแนนซึ่งมีความหมาย ดังนี้

- 5 หมายถึง มีการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนระดับมากที่สุด
4 หมายถึง มีการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนระดับมาก
3 หมายถึง มีการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนระดับปานกลาง
2 หมายถึง มีการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนระดับน้อย
1 หมายถึง มีการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนระดับน้อยที่สุด

ข้อ	การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	4	1
1	การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล มีการศึกษาข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล					
2	รวบรวมข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลด้วยวิธีการที่หลากหลาย					
3	มีการใช้แบบประเมินพฤติกรรมนักเรียนที่ไม่มี ความยุ่งยาก					
4	ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ตามแผนปฏิบัติงานเกี่ยวกับการรู้จัก นักเรียนเป็นรายบุคคล					
5	มีการปรับปรุงข้อมูลนักเรียนรายบุคคลให้เป็น ปัจจุบันอยู่เสมอ					
6	มีการวิเคราะห์ สรุปผล และนำข้อมูลไปใช้พัฒนา ส่งเสริมนักเรียน					
7	จัดทำโครงการ แผนงานต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมให้ นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์					
8	การคัดกรองนักเรียน มีการจัดกลุ่มนักเรียนตามตัวชี้วัดของเกณฑ์ อย่างชัดเจน					
9	มีการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อคัดกรองนักเรียน โดยพิจารณาข้อมูลนักเรียนจากบุคลากร หลายฝ่าย					
10	ผู้ปกครองมีส่วนร่วมและยอมรับในการจัดกลุ่ม นักเรียน					
11	มีการเก็บผลการคัดกรองของนักเรียนเป็นความลับ					

ข้อ	การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	4	1
12	มีการวิเคราะห์พฤติกรรมนักเรียนอย่างชัดเจน					
13	ผู้ปกครองรับทราบเกณฑ์ ตัวชี้วัดของเกณฑ์ และมาตรฐานของเกณฑ์จากสถานศึกษา					
14	มีการรายงานผลการคัดกรองนักเรียนไปยังฝ่ายที่เกี่ยวข้องในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน					
15	การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน มีการจัดกิจกรรมต่างๆ อย่างต่อเนื่อง เพื่อส่งเสริมพัฒนาและแก้ไขปัญหานักเรียน					
16	มีกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่ครอบคลุมนักเรียนทุกกลุ่ม					
17	มีการประชุมผู้ปกครองนักเรียนทุกภาคเรียน					
18	มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาเพื่อช่วยให้นักเรียนมีความภูมิใจในตนเอง					
19	ผู้ปกครองให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมส่งเสริมนักเรียน					
20	มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนานักเรียนให้มีความสอดคล้องกับความต้องการของสถานศึกษา					
21	มีการยกย่อง ชมเชย ให้รางวัลนักเรียนที่สร้างชื่อเสียงให้กับสถานศึกษา					
22	การป้องกันและการแก้ปัญหา มีความเอาใจใส่ในการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียนทุกคนอย่างเท่าเทียม					
23	มีการติดตามดูแลช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มเสี่ยงอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง					

ข้อ	การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	4	1
24	มีการจัดกิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียนที่มีความหลากหลาย					
25	มีการติดตามชี้แนะนักเรียนให้ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องหรือพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์					
26	มีการประสานงานกับผู้ปกครองนักเรียนในการแก้ปัญหานักเรียนในด้านต่าง ๆ					
27	มีการจัดอบรมนักเรียนให้รู้จักการคบเพื่อนและการปฏิบัติตนเพื่อห่างไกลยาเสพติด					
28	มีการเก็บรักษาข้อมูลของนักเรียนที่ได้รับความช่วยเหลือแก้ไขเป็นความลับ					
29	การส่งต่อ มีการดำเนินการช่วยเหลือนักเรียนด้วยวิธีการที่หลากหลายครบถ้วนของครูก่อนการส่งต่อ					
30	มีการชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจถึงความจำเป็นในการส่งต่อโดยใช้คำพูดที่สร้างสรรค์ของครู					
31	มีการจัดกระบวนการส่งต่อไปยังผู้เชี่ยวชาญภายนอกอย่างเป็นระบบ					
32	มีการติดต่อประสานงานทั้งหน่วยงานภายในและหน่วยงานภายนอกสถานศึกษา ในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน					
33	มีการประสานงานและบันทึกการส่งต่อไปยังครูที่เกี่ยวข้องในการช่วยเหลือนักเรียนอย่างต่อเนื่อง					
34	มีการรายงานผลการส่งต่อให้ผู้ปกครองทราบอย่างต่อเนื่อง					
35	มีการรวบรวมข้อมูลนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือก่อนส่งต่ออย่างถูกต้องและชัดเจน					

ภาคผนวก ง
คำดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาราง 14 การหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามการศึกษาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือ
นักเรียนของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดตราด จันทบุรีและระยอง

ข้อที่	การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IOC	แปล ผล
		1	2	3	4	5			
การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล									
1.	มีการศึกษาข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2.	รวบรวมข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลด้วย วิธีการที่หลากหลาย	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3.	มีการใช้แบบประเมินพฤติกรรมนักเรียน ที่ไม่มีความยุ่งยาก	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4.	ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ตามแผนปฏิบัติงานเกี่ยวกับการรู้จัก นักเรียนเป็นรายบุคคล	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
5.	มีการปรับปรุงข้อมูลนักเรียนรายบุคคล ให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
6.	มีการวิเคราะห์ สรุปผล และนำข้อมูลไป ใช้พัฒนาส่งเสริมนักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
7.	จัดทำโครงการ แผนงานต่าง ๆ เพื่อ ส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึง ประสงค์	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
การคัดกรองนักเรียน									
8.	มีการจัดกลุ่มนักเรียนตามตัวชี้วัดของ เกณฑ์อย่างชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
9.	มีการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อคัดกรอง นักเรียน โดยพิจารณาข้อมูลนักเรียนจาก บุคลากรหลายฝ่าย	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
10.	ผู้ปกครองมีส่วนร่วมและยอมรับในการ จัดกลุ่มนักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 14 (ต่อ)

ข้อที่	การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IOC	แปล ผล
		1	2	3	4	5			
11.	มีการเก็บผลการคัดกรองของนักเรียน เป็นความลับ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
12.	มีการวิเคราะห์พฤติกรรมนักเรียนอย่าง ชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
13.	ผู้ปกครองรับทราบเกณฑ์ ตัวชี้วัดของ เกณฑ์ และมาตรฐานของเกณฑ์จาก สถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
14.	มีการรายงานผลการคัดกรองนักเรียนไป ยังฝ่ายที่เกี่ยวข้องในการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน									
15.	มีการจัดกิจกรรมต่างๆ อย่างต่อเนื่อง เพื่อ ส่งเสริมพัฒนาและแก้ไขปัญหานักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
16.	มีกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่ ครอบคลุมนักเรียนทุกกลุ่ม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
17.	มีการประชุมผู้ปกครองนักเรียนทุกภาค เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
18.	การจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาเพื่อช่วย ให้นักเรียนมีความภูมิใจในตนเอง	+1	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
19.	ผู้ปกครองให้ความร่วมมือในการจัด กิจกรรมส่งเสริมนักเรียน	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
20.	มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนานักเรียน ให้มีความสอดคล้องกับความต้องการ ของสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
21.	มีการยกย่อง ชมเชย ใ้รางวัลนักเรียนที่ สร้างชื่อเสียงให้กับสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 14 (ต่อ)

ข้อที่	การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IOC	แปล ผล
		1	2	3	4	5			
การป้องกันและการแก้ปัญหา									
22.	มีความเอาใจใส่ในการป้องกันและแก้ไข ปัญหานักเรียนทุกคนอย่างเท่าเทียม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
23.	มีการติดตามดูแลช่วยเหลือนักเรียนกลุ่ม เสี่ยง อย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
24.	มีการจัดกิจกรรมป้องกันและแก้ไข ปัญหานักเรียนที่มีความหลากหลาย	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
25.	มีการติดตาม ชี้นำนักเรียนให้ปรับปรุง แก้ไขข้อบกพร่องหรือพฤติกรรมที่ไม่พึง ประสงค์	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
26.	มีการประสานงานกับผู้ปกครองนักเรียน ในการแก้ปัญหานักเรียนในด้านต่างๆ	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
27.	มีการจัดอบรมนักเรียนให้รู้จักการคบ เพื่อนและการปฏิบัติตนเพื่อห่างไกล ยาเสพติด	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
28.	มีการเก็บรักษาข้อมูลของนักเรียนที่ ได้รับความช่วยเหลือแก้ไขเป็นความลับ	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
การส่งต่อ									
29.	มีการดำเนินการช่วยเหลือนักเรียนด้วย วิธีการที่หลากหลายครบถ้วนของครูก่อน การส่งต่อ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
30.	มีการชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจถึงความ จำเป็นในการส่งต่อโดยใช้คำพูดที่ สร้างสรรค์ของครู	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
31.	มีการจัดกระบวนการส่งต่อไปยัง ผู้เชี่ยวชาญภายนอกอย่างเป็นระบบ	+1	+1	+1	+1	0	4	0.80	ใช้ได้

ตาราง 14 (ต่อ)

ข้อที่	การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IOC	แปล ผล
		1	2	3	4	5			
32.	มีการติดต่อประสานงานทั้งหน่วยงาน ภายในและหน่วยงานภายนอกสถานศึกษา ในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
33.	มีการประสานงานและบันทึกการส่ง ต่อไปยังครูที่เกี่ยวข้องในการช่วยเหลือ นักเรียนอย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
34.	มีการรายงานผลการส่งต่อให้ผู้ปกครอง ทราบอย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
35.	มีการรวบรวมข้อมูลนักเรียนที่เกี่ยวข้อง กับการช่วยเหลือก่อนส่งต่ออย่างถูกต้อง และชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ภาคผนวก จ
คำอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาราง 15 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเกี่ยวกับการศึกษาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดตราด จันทบุรีและระยอง

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก
ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล		ด้านการป้องกันและการแก้ปัญหา	
1.	.67	22.	.54
2.	.72	23.	.54
3.	.75	24.	.42
4.	.36	25.	.37
5.	.61	26.	.34
6.	.58	27.	.48
7.	.72	28.	.51
ด้านการคัดกรองนักเรียน		ด้านการส่งต่อ	
8.	.49	29.	.52
9.	.61	30.	.54
10.	.60	31.	.54
11.	.66	32.	.54
12.	.67	33.	.58
13.	.67	34.	.42
14.	.60	35.	.37
การส่งเสริมและพัฒนาการเรียน			
15.	.53		
16.	.53		
17.	.58		
18.	.45		
19.	.52		
20.	.46		
21.	.54		

ค่าอำนาจจำแนกรายชื่อของแบบสอบถามการศึกษาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
ของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดตราด จันทบุรีและระยอง อยู่ระหว่าง
0.34-0.78 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเกี่ยวกับการศึกษาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
ของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดตราด จันทบุรีและระยอง เท่ากับ 0.93

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ - ชื่อสกุล	นางสาววรรณสพร ผ่องมาศ
วัน เดือน ปีเกิด	วันที่ 25 เมษายน 2526
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดตราด
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	6/1 ถนนโศภโศภ ตำบลวังกระแจะ อำเภอเมือง จังหวัดตราด
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	ครู คศ.3
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนเทศบาลชุมชนวิมลวิทยา ตำบลบางพระ อำเภอเมือง จังหวัดตราด
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2542	มัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสตรีประเสริฐศิลป์ จังหวัดตราด
พ.ศ. 2548	ครุศาสตรบัณฑิต ค.บ. (คณิตศาสตร์) มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จังหวัดจันทบุรี
พ.ศ. 2554	วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต วท.ม. (คณิตศาสตร์ศึกษา) มหาวิทยาลัยบูรพา จังหวัดชลบุรี
พ.ศ. 2561	ครุศาสตรมหาบัณฑิต ค.ม. (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จังหวัดจันทบุรี

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี